

Kronika Związkowa P Z K O
Polski Związek Kulturalno-Oświatowy

R O K : 1 9 5 7

Sytuacja społeczne - polityczna.
=====

Rok 1957 był rokiem, w którym nasz związek uroczystie obchodził dziesięciolecie swego istnienia. Był jednak również rokiem wielu ważnych i ciekawych zdarzeń polit.-społecznych. Dominowały obchody rocznic 10-lecia podpisania umowy czechosłowacko-polskiej oraz 40-lecia Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Poza tym ważniejszymi zdarzeniami były :

Rokowania czechosłowacko - radzieckie w Moskwie - w dniach 25 - 29 stycznia 1957r. na zakończenie których podpisano na Kremlu wspólną deklarację czechosłowacko - radziecką. W toku obrad omówiono wszechstronnie najważniejsze zagadnienia stosunków czechosłowacko - radzieckich jak : a/ całkowitą zgodność poglądów w pojmowaniu zadań, wynikających z sytuacji międzynarodowej i zespoleniu się sił obozu socjalistycznego, b/ uzgodnienie głównego celu polityki zagranicznej obu państw w zachowaniu pokoju i złagodzeniu napięcia międzynarodowego, c/ wyrażenie pełnego uznania Niemieckiej Republiki Demokratycznej za usiłowania zmierzające przeciw odbudowie militarizmu niemieckiego, d/ dalszego udoskonalenia kontaktów wzajemnych w stosunkach politycznych, gospodarczych i kulturalnych.

/1/

Prezydium ZG PZKO w czasie obrad we wtorek, dnia 5 lutego 1957r. rozpatrywało znaczenie wspomnianych rokowań i deklaracji podpisanej przez partie i rządy CSR i ZSRR. Swe stanowisko wyraziło publicznie w czasopiśmie "Głos - Ludu", gdzie możemy czytać :

"Społeczeństwo polskie w Czechosłowacji swą postawą i codziennym wkładem w budownictwo naszej ~~naszej~~ ludowej republiki przez pogłębianie przyjaźni opartej na wypróbowanych zasadach internacjonalizmu proletariackiego wyraża i wyrażać będzie pełne poparcie dla polityki partii i rządu, która kieruje się powszechnym dobrem wszystkich obywateli naszej wspólnej ludowej ojczyzny.

Zarząd Główny Polskiego Związku
Kulturalno - Oświatowego w Czechosłowacji.

/2/

Dalszym wydarzeniem były wybory do rad narodowych wszystkich stopni. Stały się one potężną manifestacją ludową, manifestacją jedności narodu. Lista kandydatów, proponowanych przez Front Narodowy uzyskała ogromną ilość głosów. W całej republice było uprawnionych do głosowania 8 899 393 wyborców, w głosowaniu wzięło udział 8 833 337 wyborców czyli 99,26 %. Na kandydatów Frontu Narodowego

./.

głosowało 8 744 914 wyborców czyli 99,12 % /przeciw - 77 641 głosów/. W okręgu ostrawskim udział w głosowaniu wzięło 98,97 % wyborców, z czego 98,44% oddało głosy na kandydatów FN. Z ogólnej liczby 26 302 kandydatów nie zostało wybranych 74 kandydatów do MRN. W tych obwodach zostały wybory powtórzone. Wybory odbyły się dnia 19 maja 1957r. /3/

Doszło również do zacieśnienia gospodarczej współpracy między CSR i Polską. W pierwszych dniach marca 57r. bawiła w Polsce delegacja czechosłowacka, która interesowała się możliwościami wspólnego wykorzystania złóż siarkowych w Polsce. Podpisano umowę, na mocy której CSR będzie współuczestniczyła w budowie tarnobrzeskiego okręgu siarkowego w Piasecznej, który do roku 1960 ma dostarczać pół miliona ton rudy, co odpowiada około tysiącom ton czystej siarki. /4/

Dnia 14 sierpnia 1957r./środa/ o godz.19-tej nawieździł nasz Śląsk olbrzymi huragan pędzący z szybkością - 160 km/godz., który spustoszył na swej drodze drzewostan leśny i owocowy oraz domy mieszkalne w Karwinie, Darkowie, Łąkach, Stonawie, Olbrachcicach, Cierlicku, Żywocicach, - Frydku-Mistku, Karłowicach i Frenszacie. W Karwinie nie oparły się wichurze ani wieże wyciągowe, słupy elektryczne i telefoniczne. W Łąkach zostało bardzo poważnie uszkodzonych 9 domków rodzinnych, w Olbrachcicach została szkoła, kościół i domki rodzinne. W Cierlicku koło szosy Cz.Cieszyn - Sucha został zniszczony las na obszarze 120 ha. Pozostały tylko kikuty złamanych drzew. Huragan trwał dwie godziny. Ubezpieczalnia państwowa wypłacała odszkodowania a władze administracyjne przydzielały materiały budowlane dla poszkodowanych. /5/

Dnia 24 września 1957r. uruchomiony został w Husincu-Rzezi koło Pragi pierwszy czechosłowacki r e a k t o r j ą d r o w y o mocy 2 000 kW przeznaczony dla prac doświadczalnych dla Instytutu Fizyki Jądrowej Akademii Nauk. Całe urządzenie dostarczył Związek Radziecki.- Reaktor zużywa paliwo zawierające 10 % uranu 235. Jest chłodzony za pomocą wody destylowanej. Reaktor ten zapewnił produkcję izotopów potrzebny w różnych zakładach oraz instytucjach naukowych. /6/

Rok 1957 ogłoszony był w całym świecie jako " Rok - Geofizyczny ". Ten "Międzynarodowy Rok Geofizyczny" rozpoczął się dnia 1 lipca 1957r. a miał trwać do dnia 31 grudnia 1958r. Kraje, biorące udział w tym MRG zorganizowały łącznie 1 800 stacji geofizycznych na terenach kuli ziemskiej. Badania zaś hydrologiczne przeprowadzało 60 statków różnych krajów, między nimi również pierwszy antymagnetyczny statek radziecki. W MRG Związek Radziecki miał wyrzucić w atmosferę 125 rakiet i sztucznych satelitów Ziemi wyposażonych w przyrządy pomiarowe. Tak samo Stany Zjednoczone Ameryki Północnej zaplanowały wyrzucenie 200 rakiet i kilku sztucznych satelitów Ziemi. /7/

Realizując plan badań Międzynarodowego Roku Geofizycznego - Związek Radziecki wyrzucił w przestrzeń okołoziemską w dniu 4 października 1957r. pierwszego radzieckiego sztucznego satelitę Ziemi. Ta data jest decydującą w dziejach ludzkości. W tym dniu rozpoczął się bowiem "podbój Kosmosu" przez człowieka.-

Wielki sen ludzkości stał się rzeczywistością. Pierwszy satelita miał kształt kuli o przekroju 58 cm, ważył 83,6 kg. Górna jego część - soczewka ze sztucznego szkła, była zawsze zwrócona ku Słońcu. W niej skupiały się promienie słoneczne, popędzające baterie i ładujące akumulatory zaopatrujące w prąd cały mechanizm zawierający instrumenty do mierzenia: promieni gama, ultrafioletowego światła słońca, jonizacji, światła rentgenowskiego, magnetyzmu ziemskiego, promieni kosmicznych. Wyniki mierzenia były zamieniane w impulsy elektryczne i notowane na taśmie magnetycznej, skąd były przekazywane do silnej stacji nadawczej i przesyłane na Ziemię. /8/

Dla uczczenia 40 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej wystrzelił Związek Radziecki w dniu 3 listopada 1957r. drugiego sztucznego satelitę Ziemi. Ten "sputnik nr.2" posiadał zasobnik z aparaturą i radionadajnikami oraz specjalny zasobnik z żywym psem /Łajką/. Ważył 508,3 kg czyli ponad pół tony! Jedno okrążenie kuli ziemskiej trwało około 102 minuty. /9/

Czechosłowacka klasa robotnicza, partia komunistyczna i rząd pograżyły się na początku listopada w ciężkie żałobie. Oto dnia 13 listopada 1957r. o 5-tej godzinie rano zmarł po ciężkiej chorobie drugi robotniczy prezydent Republiki Antoni Zápotocký. W dniu pogrzebu /poniedziałek, dnia 18 listopada 1957r./ ogłoszono ogólnonarodową żałobę, skrócono czas pracy a w miastach i zakładach pracy odbyły się zebrania i akademie żałobne, na których zebrani słuchali przebiegu pogrzebu, transmitowanego - przez rozgłośnie radiowe całego państwa. /10/

We wtorek, dnia 19 listopada 1957r. odbyło się w Sali Władysławowskiej na zamku praskim uroczyste posiedzenie Zgromadzenia Narodowego w celu wybrania nowego prezydenta republiki. Centralny Komitet KPC oraz Front Narodowy wysunęli wspólnego jedyne go kandydata - Antoniego - Novotného. Za tym wnioskiem głosowało 353 posłów, czyli wszyscy obecni na sali posłowie. /11/

Pod koniec października 1957r. wystosował CK KPC - list otwarty "do wszystkich organizacji i członków Partii do organizacji Frontu Narodowego i do ludu pracującego Czechosłowacji" - dotyczący "realizacji uchwał ogólnopństwowej konferencji KPC i dalszych zadań budowania socjalizmu" z wezwaniem do ogólnonarodowej dyskusji nad wynikami reorganizacji gospodarki państwowej i urzędów, w sprawie decentralizacji i przeniesieniu prawomocy na organy niższego stopnia. /12/

W roku 1957 doszło również do zmiany na stanowisku ambasadora i konsula PRL. - Rada Państwa PRL odwołała ze stanowiska ambasadora i konsula PRL. - Rada Państwa PRL odwołała ze stanowiska ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego PRL w CSR w Pradze Adama Cubera a mianowała na to stanowisko Franciszka Mazura. Ten w sobotę, dnia 2 listopada 1957r. złożył swe listy uwierzytelniające na ręce prezydenta Zápotockiego. -

W czerwcu 1957r. został również odwołany do centrali w Warszawie /Ministerstwa Spraw Zagranicznych/ konsul PRL w Ostrawie Jerzy Fidler a na jego miejsce został mianowany nowy konsul Kazimierz W i e c z o r e k .
/13/

Na naszym terenie rok 1957 zaznaczył się ukończeniem prac na budowie zapory wodnej w Żermanicach oraz w dniu 7 lipca 1957r. otwarciem kolejki linowej na Jaworowy. Budowa kosztowała 3 miliony Kčs.- Kolejka ma 120 miejsc. Jazda trwa 11 minut.
/14/

Z j a z d y , k o n f e r e n c j e .

V Zjazd Delegatów PZKO w Cz.Cieszynie.

W niedzielę, dnia 21 lipca 1957r. odbył się w sali hotelu "Piast" w Czeskim Cieszynie V-Jubileuszowy Zjazd Delegatów PZKO w obecności 174 delegatów oraz 89 gości, który uroczystie zamknął okres dziesięciolecia działalności Związku.

Wśród gości znaleźli się: przedstawiciel Ministerstwa Kultury z Warszawy Czesław Kałużny, przedstawiciel Towarzystwa Łączności z wychodźstwem "Polonia" z Warszawy Czesław Ciupa, delegat Zjednoczenia Polskich Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych z Warszawy Józef Barski, delegat Związku Teatrów Ludowych Władysław Okuszek, konsul PRL z Ostrawy Kazimierz Wieczorek i sekretarz ambasady PRL z Pragi Janusz Saziński, przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki z Pragi tow.Tomis, przedstawiciel CK FN dr.J.Křivanek, delegacje OK KPC z sekretarzem Bogum.Bělovským, OK FN i ORN, PK, KPC, PK FN i PRN z Ostrawy, Karwiny i Cz.Cieszyna.

Zjazd Jubileuszowy odbywał się pod hasłem: "Dumni z dotychczasowych osiągnięć - śmiało naprzód do pracy dla dobra ludu i naszej rodzimej kultury". Zjazd prowadził prezes ZG PZKO Józef Mrózek, referat sprawozdawczy - programowy wygłosił sekretarz ZG PZKO Bogumił Goj. Dyskusja była bardzo żywa, ale z powodu braku czasu kilkunastu zgłoszonych do niej, nie mogło się wypowiedzieć. A wielu z nich wniosłoby napewno szereg dobrych myśli. Ciekawym faktem pozostaje, że z trzynastu dyskutantów tylko dwóch rekrutowało się z powiatu czeskokocieszyńskiego, choć delegaci tego powiatu stanowili większość na sali. Wiele uwag, wypowiedzianych - w dyskusji zostało włączonych do uchwały zjazdowej, zawierającej ramowe wytyczne dla pracy ZG i całego związku.

Na Zjeździe został uchwalony nowy statut PZKO, dostosowany do nowych warunków pracy związkowej, podkreślając zarazem naczelne zadania: wychowanie nowego - człowieka, oddanego swojej ludowej ojczyźnie, ofiarnie pomagającego budować i utrzymywać ustrój socjalistyczny.

Na Zjeździe został wybrany nowy Zarząd Główny złożony z 35 członków i 8 zastępców oraz Komisja Rewizyjna złożona z 7 członków. Naczelne władze związkowe mają w swym składzie ponad 50 % nowych ludzi, którzy nie byli jeszcze członkami ZG, ale swą pracą w Kołach Miejskowych czy Zarządach Powiatowych udowodnili, że pracować potrafią i dobro Związku leży im na sercu.

Po ocenie dyskusji, którą przeprowadził Adolf Kubeczka i ocenie obrad Zjazdu przeprowadzonej przez sekretarza Bogumiła Goja odśpiewaniem "Pieśni Pracy" zakończono V Jubileuszowy Zjazd PZKO. Nim jednak to nastąpiło odbyło się w czasie przerwy w obradach uroczyste wręczenie przyznanych przez ZG PZKO odznak honorowych "Za zasługi" a to brązowej dla pokaźnej liczby aktywistów terenowych.

/15/

Nowe centralne władze związkowe.

Na pierwszym zebraniu plenarnym, które odbyło się zaraz po zakończeniu obrad V Zjazdu dokonano wyboru głównych przedstawicieli związku oraz prezydium ZG-.
Zostali wybrani:

Przewodniczący..... Kubeczka Adolf, inspektor szkolny, Orłowa,
I zastępca przewodnicząc. Józef Mrózek, inspektor szkolny Cz.Cieszyn,
II zastępca przewodnicząc.. dr.Józef Macura, dyrektor szkoły, Cz.Cieszyn,
I SekretarzBogumił Goj, Cz.Cieszyn,
II SekretarzEugeniusz Suchanek, Cz.Cieszyn.
Dalsi członkowie prezydium: Bugdol Józef, robotnik,
-Szeczoń,
Chodura Paweł, hutnik, Końska,
Kubisz Paweł, nacz.redaktor "Zwrotu", Trzyniec,
Pribulowa Wanda, gosp.domu, Łąki nad Olzą,
Szurman Jan, redaktor czasopisma "Trzinecký-Trzyniecki Hutnik",
inż.Wałoszek Leopold, zastępca dyrektora szkoły przem.Karwina.

Członkowie Plenum ZG:Gattnar Teofil, górnik, Karwina I,
- Gębara Władysław, maszynista, Nowy Bogumin,
Graca Rudolf, emeryt.górnik, Karwina II,
Jasiczek Henryk, nacz.redaktor "Głosu Ludu", Cz.Cieszyn,
Kamiński Antoni, górnik, Ostrawa,
Kocur Alfred, dyrektor szkoły, Bogumin II.

/Członkowie plenum ZG, c.d./-Wawrosz Adam, urzędnik, Trzyniec I,
Kończyna Fryderyk, górnik, Sucha Górna,
Kowalczykowa Zofia, prac.teatrzyk "Bajka" Trzyniec,
Kura Wład., hutnik, Trzyniec V,
Ligocki Alojzy, mistrz komin., Jabłonków III,
Martynkowa Maria, gospod.domu, Mosty, p.Jabłonków,
Nikodem Jerzy, robotn., Grodziszcz,
Sikora Wład., naucz., Boconowice,
./.

/Członkowie plenum ZG, c.d./
-ciąg dalszy-

Pałowski Władysław, profesor,
Bogumin II,
Pasz Władysław, dyrektor szkoły,
Lutynia Dolna,
Pribula Jan, dyr. szkoły, Stonawa, D.
Poncza Karol, inżyn., Sucha Dolna,
Szmeja Henryk, ref. ZG. PZKO,
Bogumin II,
Wackawik Gustaw, hutnik, Cz. Cieszyń,
Wantuła Józef, sekret., ZP PZKO,
Bystrzyca,
Zuczek Eugenia, nauczycielka,
Karwina II,
Stebel Józef, emeryt. nauczyciel,
Cierlicko Dolne,
Krucina Jan, urzędnik, Karwina -
III-Darków.

Zastępcy członków ZG PZKO:

Bajtkowa Helena, Nydek,
Bury Marta, nauczycielka muzyki,
Sucha Górna,
Dał Franciszek, górnik, Dąbrowa,
Koźorz Alfred, robotnik, Datynie-
Dolne,
Kajzar Karol, przewodniczący JSR,
Kojkowice,
Pawlas Bernard, urzędnik, Kar-
wina VI,
Tęsarczykowa Eliza, urzędniczka,
Bogumin II,
Wronka Karol, urzędnik, Trzyniec VI

Członkowie Komisji

Rewizyjnej : Szarowski Franciszek, urzędnik,
Orłowa II,
Curzydło Teofil, urzędnik, Skrze-
czon,
Gąsior Karol, urzędnik, Karwina I,
Kubeczka Emil, urzędnik, Karwina II,
Kozusznik Leopold, urzędnik,
Czeski Cieszyń,
dr. Mazurek Józef, lekarz,
Bystrzyca nad Olzą,
Polak Karol, nauczyciel, Czeski -
Cieszyń,

/16/

Powiatowe Konferencje 1957 /VI/.

Powiat bogumiński.

VI Powiatowa Konferencja PZKO powiatu bogumińskiego odbyła się w niedzielę, dnia 3 marca 1957r. w Boguminie pod hasłem "I przed narodem nieśmy oświaty kaganiec". Sprawozdanie z czynności za rok ubiegły podał sekretarz ZP PZKO w powiecie bogumińskim Alfred Kocur. Ze sprawozdania dowiedzieli się delegaci, że zespół teatralny Świt PZKO Skrzeczon zakwalifikował się jako jedyny polski zespół w kategorii C do eliminacji w ramach okręgu ostrawskiego a reżyser Konstanty Krzystek został odznaczony przez Okręgową Radę Narodową w Ostrawie złotą odznaką najlepszego pracownika na polu pracy teatralnej

./.

Systematycznie pracowały chóry w Skrzeczoniu i Ostrawie, wznowiły swą działalność chóry w Zabłociu i Nowym Boguminie. Przemawiali również goście: przewodniczący MRN tow. Fučík, przedstawiciel KP KPC w Ostrawie tow. Capoušek. Podsumowania dyskusji dokonał przedstawiciel ZG, przewodniczący ZG PZKO Adolf Kubeczka. W trakcie obrad odznaczono 35 najaktywniejszych i długoletnich działaczy, wręczając im dyplomy uznania.

Na 101 zaproszonych delegatów zjawili się na konferencji 94 a z 34 zaproszonych gości brakowało 8 osób. Wybrano nowych członków Zarządu Powiatowego, jego przewodniczącym wybrano Franciszka Podeszwę, a sekretarzem Alfreda Kocura.

/17/

Powiat czeskocieszyński.

VI Powiatowa Konferencja PZKO powiatu czesko-cieszyńskiego odbyła się w sali hotelu "Piast" w niedzielę, dnia 17 marca 1957r. Wzięło w niej udział ponad 300 delegatów i gości z całego terenu. Sprawozdanie z czynności za rok ubiegły podał sekretarz - PZKO Józef Wantuła. Powiat czeskocieszyński posiada 57 Kół, 7827 członków. Nowych członków pozyskano 358. W powiecie pracowało 36 zespołów śpiewaczych -/237 występów/, 41 zespołów teatralnych /97 występów/, 16 zespołów tanecznych /120 występów/, 14 recytacyjnych /98 występów/, 3 muzyczne /22 występów/, jeden kukiełkowy /59 występów/, jeden regionalny /2 występy/, 2 szachowe i jeden sadowniczy. Razem pracowało 115 zespołów, które występowały 635 razy. W roku 1956 powstały 3 zespoły satyryczno-rewiowe pod nazwą "Szpaki", "Dranie" i "Smyki". Dyskusja nad sprawozdaniem była dość bogata. Odznaczono również wielu aktywistów za ich pracę dyplomami za zasługi. Wybrano nowy zarząd powiatowy, jego przewodniczącym został ponownie - Władysław Milerski a sekretarzem Józef Wantuła.

Powiat karwiński.

VI Powiatowa Konferencja PZKO powiatu karwińskiego odbyła się w niedzielę, dnia 31 marca 1957r. w Domu Robotniczym w Suchej Górnej. Zebranych 202 delegatów reprezentowało 26 Kół powiatu karwińskiego. Z gości byli przedstawiciele PK KPC i PK FN z powiatu Karwina, przedstawiciel konsulatu PRL attaché dr. Orankiewicz, delegacja Związku Przyjaźni Czechosłowacko-Radzieckiej, Związku Bojowników Antyfaszystowskich, delegacje ZG - PZKO i bratnich ZP PZKO z Bogumina i Cz. Cieszyna. Konferencję zagaik i prowadził przewodniczący ZP - Jan Pribula, sprawozdanie za rok ubiegły podał sekretarz ZP Henryk Szmeja. Przed tym jednak program kulturalny wykonały zespoły Koła PZKO z Górnej Suchej. W referacie stwierdzono wzrost aktywności w Kołach, np. urządzono w roku sprawozdawczym 207 wieczorów świetlicowych, 94 świetlic dla dzieci, 95 zebrań członkowskich, 580 występów różnych zespołów. W górnictwie odpracowano 102 636 godz., w hutnictwie 28 216 godz., w rolnictwie 69 072 godz. w budownictwie itp. 47 997 godzin. Zobowiązanie podjęte na poprzedniej konferencji

wykonano więc w 160%. W żywej i "bojowej" dyskusji na plan pierwszy wyłoniła się sprawa zwrotu majątku byłych międzywojennych organizacji polskich, która po niefortunnej wypowiedzi przedstawiciela ZG PZKO Józefa Mrózka zaogniła się niezwykle i groziła wybuchem niezadowolenia. Podsumowania dyskusji dokonał sekretarz ZG Eugeniusz Suchanek. W trakcie obrad 150 działaczy tego powiatu zostało wyróżnionych dyplomami dziesięciolecia za pracę związkową. Przewodniczącym nowego zarządu powiatowego wybrano ponownie Jana Pribulę, a sekretarzem Henryka Szmeję.

/18/

A k c j e o g ó l n o z w i ą z k o w e .
=====

Bal Krajowy ZG PZKO w Cz.Cieszynie.

Odbył się on w sali hotelu "Piast" w sobotę, dnia 5 stycznia 1957r. Przygrywała orkiestra pod kierown. ob.Raszki z Trzyńca. W czasie zabawy program artystyczny wykonał nowo założony zespół satyryczno - estradowy "Szpaki" Koła czeskokocieszyńskiego, który składa się z kilku solistów, kwartetu wokalnego, trójkę harmonistów i własnej orkiestry.

/19/

Jubileuszowy Festiwal Krajowy PZKO.

Główną imprezą ogólnozwiązkową w ramach roku jubileuszowego dziesięciolecia związku był Festiwal Krajowy, który odbył się w parku Adama Sikory w Cz.Cieszynie w niedzielę, dnia 7 lipca 1957r. Festiwal ten zaszczytili zacni goście jak: attaché kulturalny ambasady PRL z Pragi Bogdan Kajdo, delegacja konsulatu PRL z Ostrawy z konsulem Kazimierzem Wieczorkiem na czele, delegacja Wojewódzkiej Rady Narodowej z Katowic z tow.Bugajskim na czele, sekretarz OK KPC tow. Bělovský, przedstawiciele KP KPC z Cz.Cieszyna, delegacja Ukraińskiego Związku Pracujących z Przyszowa itd.

Barwny pochód wyruszył o 14 godz. z Alei Gorkiego. W pochodzie szły za poczem sztandarowym zespoły: "Olza", "Górniki", zespół z Szopienic /Polska/, chór żeński "Halka" ze Stonawy, chór ze Skrzeczonia, zespół taneczny z Bystrzycy i masa członków i sympatyków - PZKO. Słońce prażyło, było bardzo gorąco. Po 15-god. nastąpiło w parku zagajenie oficjalnym przemówieniem prezesa ZG PZKO Józefa Mrózka, po czym nastąpił program artystyczny, w którym wystąpiły: a/ połączone chóry mieszane, b/ chóry męskie, żeńskie i mieszane osoby, c/ zwycięskie zespoły konkursów PZKO /zespół taneczny polskiej szkoły z Bystrzycy, zespół taneczny z Olbrachcic, zespół "Olza", "Hutnik", i chór "Halka" ze Stonawy/, d/ Chór Nauczycieli Polskich, e/ "Górniki", f/ Zespół Pieśni i Tańca z Szopienic /Polska/.

Ponieważ bilet wstępu za 5 Kłs na Festiwal był zarazem losem, odbyło się wieczorem losowanie nagród, wśród których były: pianino, telewizor, aparat fotograficzny, obrazy, kryształ i komplety książek. Urozmaiceniem festiwalu były wypuszczanie późnym wieczorem sztucznych ogni.-

/20/

Wystawy jubileuszowe.

W dniu Festiwalu przed południem a więc w niedzielę, dnia 7 lipca 1957r. zostały również otwarte wystawy jubileuszowe, które tworzyły dwie samodzielne jednostki. Była to przede wszystkim "Wystawa SLA" oraz "Wystawa dorobku 10-lecia PZKO". Były umieszczone w lokalach hotelu "Piaś". Wystawa dorobku zgromadziła wystawę malarską członków PZKO nie zrzeszonych w SLA oraz eksponaty z działalności Kół PZKO i całego związku.

Uroczystego otwarcia dokonał przewodniczący SLA Paweł Kubisz, zaś program artystyczny wykonał chór z Szopienic. Wystawy miały być otwarte do 18 lipca 1957r.

Wystawa malarska SLA była połączona z konkursem i nagrodami. Wynik tego konkursu podany zostanie przy omawianiu różnych konkursów ogłoszonych z okazji Roku Jubileuszowego. /21/

Wieczór piosenki i humoru w Cz.Cieszynie.

Odbył się w sali hotelu "Piaś" w m-cu kwietniu. Wykonawcami programu byli: primadonna Opery Warszawskiej Barbara Kostrzewska, znany i popularny piosenkarz Aleksander Fogg, świetny humorysta Ludwik Sempołński, gwaro-warszawski Wiech-Wiechecki, konferansjer Tymoteusz Ortym i akompaniator Władysław Radny. Wykonawcy ci ściągnęli do sali "Piasta" bardzo wielu słuchaczy. /22/

Konkurs Śpiewaczy PZKO 1957r.

W marcu 1957r. odbyły się we wszystkich powiatach /t.zn.czesko-cieszyńskim a wspólnie karwińskim i bogumińskim/ eliminacje powiatowe a potem eliminacje centralne konkursu śpiewaczego zorganizowanego przez ZG PZKO wraz z komisją śpiewaczo-muzyczną. W Karwinie eliminacje powiatowe odbyły się w dniach 13 i 16-go marca 1957r. Na eliminacjach powiatowych zespoły śpiewacze zyskały następującą punktację:

Powiat c z e s k o c i e s z y ń s k i :

Chóry mieszane:.....	PZKO Kojkowice.....	52	1/3
	PZKO Koszarzyska.....	57	2/3
	PZKO Gnojnik.....	64	1/3
	PZKO "Przełęcz"-Mosty p.Jabł.	77	1/3
Chóry męskie	PZKO Bystrzyca.....	76	2/3
Chóry żeńskie	PZKO Nawsie	62	2/3
	PZKO Nydek.....	76	2/3
Zespoły małe	Tercet żeński Nawsie...	53	2/3
	Tercet żeński Leszna D.	73	2/3
	Septet mieszany Leszna Dolna	71	-

Powiat k a r w i ń s k i :

Chóry mieszane	Karwina-II-Sowiniec,..	51	1/3
	Karwina VI-Stalingrad	57	2/3
	Karwina II-Granice ...	59	2/3
	Orłowa I	60	2/3
	Karwina I-Frysztat ...	66	1/3
	Skrzeczoń	72	2/3

Powiat karwiński:

Chóry mieszane	Orłowa II-Łazy.....	80 2/3
	Karwina II-Solca	75
Chóry męskie	Karwina III-Darków...	61
	Piotrowice	52 2/3
	"Hasło" Orłowa I	69 2/3
	Sucha Dolna	65 2/3
	"Hejnał" Karwina I- Frysztat ...	60 1/3
	Sucha Górna	71 2/3
	Bogumin	72 2/3
	"Echo" Karwina II....	71 2/3
Chóry żeńskie.....	Karwina III-Darków...	71
	Bogumin	60 1/3
	Stonawa.....	74 1/3
Zespoły małe.....	Tercet żeński Karwina- II-Solca	61
	Kwartet "Misie" Kar- wina II	66
	Septet mieszany - Karwina I	70
	Kwartet "Gama" Sucha Górna	63

W eliminacjach centralnych zespoły śpiewacze uzyskały natomiast następującą ogólną punktację:

Chóry mieszane....	"Harmonia"-Orłowa II - Łazy	82,3
	"Przełęcz" Mosty p.Jab.	80,3
	Karwina II-Solca.....	78,3
	Gnojnik	67
	Karwina II-Granice	66,3
Chóry męskie	Pow.Chór męski Bogumin	79,3
	Sucha Górna	70
	"Echo" Karwina II....	66,3
	Bystrzyca	65
	Karwina III-Darków ...	63,3
Chóry żeńskie	Stonawa	84,3
	Nydek	70
	Karwina III-Darków ...	64,6
	Nawsie	69,6
Zespoły małe	Septet miesz.Leszna D.	76
	Kwartet "Misie"Karw.II	74,3
	Tercet żeński Leszna D.	73,6
	Septet mieszany - -Karwina-I-Frysztat	73,6

/23/

Konkurs Teatralny PZKO 1957r.

Na zebraniu a raczej uroczystym aktywie reżyserów świetlicowych zespołów teatralnych w salce posiedzeń ZG PZKO w dniu 28 czerwca 1957r. dokonano oceny wyników Konkursu Teatralnego. Po zagajeniu przez przewodniczącego komisji teatralnej przy ZG PZKO Alojzego Kudziełkę podsumowanie wyników konkursu przeprowadził sekretarz ZG PZKO Eugeniusz Suchanek. Zaznajomił on aktywistów teatralnych z oceną, która przedstawia się następująco :

- Kategoria I: 1. Zespół teatralny PZKO z Lutyni Górnej za sztukę Szekspira "Sen nocy letniej".
2. Zespół teatralny PZKO ze Skrzeczonina za wystawienie sztuki Karola Bergera "Zbójnik śląski" /zeszłoroczny zwycięzca konkursu w I kategorii/.
3. Zespół teatralny PZKO z Nawsia koło Jabłonkowa za wystawienie sztuki - J.Górnego "Światło na groni".
/W zeszłym roku zdobył 1-miejsce w II-kategorii i przeszedł do kateg.I/.

- Wyróżnienie:

Zespół teatralny PZKO z Wędryni za sztukę J.N.Kamińskiego "Skalmierzanki".

- Kategoria II: 1.Zespół teatralny PZKO z Trzyńca - Kanady za sztukę Aleksandra Fredry "Damy i huzary".
- 2.Zespół teatralny z Piosku za sztukę J.Górnego "Światło na groni".
- 3.Zespół teatralny z Gródka za sztukę Ad.Walewskiego "Ach to Zakopane".

- Wyróżnienie:

Zespół teatralny PZKO z Łomnej-Doln. za sztukę M.Bałuckiego "Emancypowane".

- Kategoria III. 1.Zespół teatralny z Ropicy za sztukę K.Bergera "Zbójnik śląski".
- 2.Zespół teatralny PZKO z Hawierzowa-III za odegranie sztuki E.Farnika - "Iste roki".

- ~~Wyróżnienie~~ -

- 3.Zespół PZKO z Boconowic za odegranie sztuki J.Korzeniowskiego "Karpaccy górale".

- Wyróżnienie:

Zespół teatralny z Kojkowic za sztukę Długosza-Maszewskie - o "Nieżyły interes".

Zwycięskie zespoły otrzymały nagrody rzeczowe w postaci reflektorów wraz ze stojakami oraz dyplomy i proporzeczki. Wręczenie nagród dokonał w imieniu ZG PZKO Henryk Szmeja. W dalszym ciągu aktywnie toczyła się żywa i bogata dyskusja na temat dalszej pracy zespołów oraz na temat przyszłego organizowania konkursów.

Konkurs Malarski SLA.

Jury prac konkursowych wystawionych na Wystawie Malarskiej SLA w ramach uroczystości jubileuszowych Dziesięciolecia Związku w dniach 7 - 18 lipca 1957r. w Cz.Cieszynie przyznało następujące nagrody i wyróżnienia:

./.

- Nagroda: I /1 500 Kčs/ Świder Franciszek,
- za projekt witrażu.
II /1 200 Kčs/..... Żebro Rudolf,
- za wystawione prace.
III /dwie po 1 000 Kčs/ 1. Gustaw Fierla,
- za wystawione prace.
2. Gustaw Nowak,
- za dwie wystawione prace.
IV /trzy po 800 Kčs/ 1. Cejnar Władysław,
- za projekty dekoracji
scenicznych.
2. Figurny Dominik,
- za dwa krajobrazy
i autoportret.
3. Pasz Władysław,
- za wystawione prace.
- Wyróżnienia /sześć po 500 Kčs/ 1. Kraus Stanisław,
- za wystawione prace.
2. Myrdacz Jan,
- za wystawione prace.
3. Prymus Karol,
- za dwa krajobrazy
i martwą naturę.
4. Świder Leon,
- za samorodną twórczość
ludową /obraz "Odpust
w Gutach"/.
5. Siedloczek Franciszek,
- za samorodną twórczość
ludową.
6. Swoboda Bogumił,
- za wystawione prace.

Oprócz tego jury konkursu wystąpiło z projektem ufundowania "Nagrody Młodych" na łączną kwotę 3 000 - Kčs z następującym podziałem:

- Kategoria I : ... Firla Bronisław 800 Kčs
II : 1...Liberda Bronisław.... 600 Kčs
2...Pawlas Oskar 600 Kčs
III : 1./ Bartulcowa Alicja.... 500 Kčs
2./ Berger Tadeusz 500 Kčs

Najstarszym laureatem Nagrody Młodych był 33-letni Bronisław Firla, najmłodszym zaś nauczyciel Bronisław Liberda, który na wystawie SLA wystawił cykl szkiców pt. "Moja klasa".

W konkursie malarskim SLA-PZKO przyznano więc nagród i wyróżnień na ogólną kwotę 13 100 Kčs. Uchwały dotyczące przyznania nagród i wyróżnień zapadły jednomyślnie. W skład jury wchodziło pięć osób. Wręczenie nagród nastąpiło w trakcie obrad V Jubileuszowego Zjazdu Delegatów PZKO, dnia 21 lipca 1957r.

/25/

Jubileuszowy Konkurs Literacki SLA-PZKO 1957r.

Został on ogłoszony przez ZG PZKO w styczniu 1957r. a podzielony został na trzy pionys: 1. Pion ogólny, 2. Pion folklorystyczny i naukowy, 3. Pion młodych autorów. W pionie ogólnym przewidziano przyznanie nagród i wyróżnień na ogólną kwotę 10 000 Kčs, w pionie folklorystycznym i naukowym na 6 000 Kčs

./.

a w pionie młodych autorów na łączną kwotę 10 000Kčs. Termin nadsyłania prac został ustalony na dzień 30 września 1957r. Ogłoszenie wyników miało nastąpić w m-cu grudniu 1957r.

W ustalonym terminie /do 30 września 1957/ wpłynęło na konkurs ogółem 36 prac a to: a/ w pionie w pionie ogólnym 16 prac, b/ w pionie folklorystycznym i naukowym 6 prac, c/ w pionie młodych autorów 14 prac. W porównaniu z poprzednim konkursem, na który wpłynęło 56 prac, obecny konkurs jest uboższy o 20%. Jury konkursu ustalono w osobach: Ludwik Brożek, Paweł Kubisz, Wojciech Natanson, prof. Józef Niemiec, i z ranienia ZG PZKO Jan Krucina z Karwiny.

Ze względu na obszerność nadesłanych prac jury nie potrafiło do grudnia 1957r. przeczytać je i ocenić, dlatego wynik konkursu podano do wiadomości dopiero w roku 1958.

/26/

Na konkurs ten wpłynęły prace pod następującymi godkami i tytułami :

1. Hałda - "Opowiadania" - pion I
2. Korzenie - "Gałązki i liście" /wiersze/-pion III
3. Las - "Gorące serca"/obrazek sceniczny w III - aktach/ - pion I
4. Młodość - Proza bez tytułu - pion III
5. Ludzka krzywda - "Toporem rąbane"/wiersze/-pion I
6. Danuśka "Aromat życia" /wiersze/- pion I
7. Niezapominajka - "Cudowny chleb" /10 baśni śląskich dla naszych dzieci/-pion I
8. Cieszyńska - "Klechy ludu śląskiego"-pion II
9. Pierwiosnek - "Znajdy" /sztuka sceniczna/-pion I
10. Hawiyrka wyga - "Z krainy czarnych diamentów" /Opowiadania/ - pion I
11. Łyżbicki - "Zapiski kronikarskie"/bez tytułu/, - pion II/w 1 egz.i bez koperty/
12. Razem - "Tkliwe i dotkliwe"/wiersze/- pion I - /bez koperty z godkiem/
13. Taro - "Opowiadania i myśli" - pion III
14. Historyk - "Śląsk Cieszyński w latach 1850-1918"- - pion II -
15. Naprzód - "Ku chwale ojczyzny"/wiersze/-pion III
16. Polska jesień - "Król rok" /wiersze dla dzieci/ - pion III -
17. Czerwony tron - "Tajemnica szczęścia" /wiersze/ - pion III -
18. Kaktus - "Czerwone kwiaty" /wiersze/ - pion III
19. Antoni - " Wiersze " - pion III
20. Na niby - "Menty w sadzawce /Wiersze/-pion III
21. Hulajnoga - "Miniatury"/wiersze/ - pion III
22. Wolność - "Cztery pokolenia" - pion II
23. Palec - "Baśnie" - pion I
24. Czwartek - "List prostej matki do królowej Anglii" -/wierszę,treny/- pion III -
25. Laik - "Śladami zbrodniarzy" - pion I
26. Słońce - "Wesołe lalki" /sztuki dla teatru kukiełkowego/ - pion I -
27. Pieśń - "Burza" /opowieść/ - pion I
28. Rok 1940 - "Stracone dni"/powieść/ - pion I
29. Racławice - "Ludzie z bocznych ścieżek"-pion I
30. Echa młodości - "Serce i żyły" /wiersze/-pion III

31. Fantazja - "Opowiadania" - pion III
32. Doświadczenie - "Październikowe pytanie"/2 str./
- pion I
33. Szkoła "Nieomal został królem"/komedyjka dla
- młodzieży szkolnej/-pion I/4 akt/
34. Humor - "Ludzie krokaci" - pion I
35. Wesoło - "Zbiór tańców" /1 egzemplarz/-pion II
36. Czaprok - "Stroje ludowe na Śląsku Cieszyńskim"
- pion II

/27/

Konkurs Czytelniczy PZKO 1957-58.

W konkursie Czytelniczym brała w 1957r. udział następująca ilość uczestników:

W stopniu I 162 uczestników, w II stopniu 120 uczestników, w III stopniu 79 uczestników. Razem więc - 361 uczestników. Powstały też 4 zespoły czytelnicze, które pracowały systematycznie. W tym dziale przodował w ilości uczestników powiat czesko-cieszyński.

Na ten rocznik konkursu wytypowano następujące książki: "Stefan Żeromski, "Syzyfowe prace", "Stanisław Wyspiański"-Wesele", Maria Konopnicka "Nowele", Arkady Fiedler "Dywizjon 303", Paweł Kubisz "Rapsod o Oszeldzie", Anna Seghers "Umarli pozostają młodymi", A.S. Puszkina "Córka kapitana, Jarmila Glazarova "Adwent".

Obowiązkową książkę dla rocznika II była "Syzyfowe prace", dla III rocznika "Syzyfowe prace" - i "Wesele".-

/28/

Konkurs Recytacyjny PZKO.

W związku z przygotowaniem do uczczenia dziesięciolecia związku ogłosił ZG PZKO już w maju 1956r. "Konkurs Recytatorów PZKO" pod hasłem "Aktywiści świetlicowi witają 10-lecie PZKO".- Eliminacje powiatowe miały się odbyć w październiku, a centralne w listopadzie 1956r. Zbyt jednak mała ilość zgłoszonych uczestników zmusiła Komisję Teatralną do przedłużenia terminu eliminacji na marzec 1957r.

Uzgodniono potem, że eliminacje odbędą się jedynie na szczeblu centralnym. Do konkursu zgłosiło się ogółem 84 kandydatów, z czego z powiatu karwińskiego 66 a z powiatu czeskocieszyńskiego 18 kandydatów. W eliminacjach jednak udział wzięło tylko 69 uczestników, z czego z powiatu karwińskiego 53, a z czeskocieszyńskiego 16 uczestników. Wszystkich uczestników podzielono na trzy kategorie:

- Kategoria I - wiek od 12 - 15 lat udział 55 uczestn.
- Kategoria II- wiek 15 - 18 lat- udział 9 uczestn.
- Kategoria III-wiek od lat 18 wzwyż - udz. 5 uczestn.

Skład osobowy Sądu konkursowego przedstawiał się następująco: mgr Kazimierz Kołuch, prof. Józef Niemiec, insp. Adolf Kubeczka, sekretarz ZG PZKO Eugeniusz Suchanek oraz przewodniczący komisji teatralnej Alojzy Kudziełka. Pierwszy dzień eliminacji odbył się w auli Polskiej Jedenastolatki w Orłowej dnia 6 marca 1957r. z udziałem 38 uczestników, zaś drugi dzień w salce posiedzeń ZG w Cz. Cieszyńskie dnia 8 marca 1957r. z udziałem 31 uczestników.-

./.

Po zakończeniu eliminacji w Cz.Cieszynie przewodniczący sądu konkursowego ogłosił następujące wyniki konkursu:

Kategoria I /10 nagród/:

- 1. Cimała Anna30 pkt "Koncert Jankiela"
2. Klimsza Danuta..29 " "Lilie"
3. Gwóźdź Krystyna 29 " "Przed sądem"
4. Chwajoch Bogusław 28 " "Statek"
5. Nendza Pawełka 27,2 " "Romantyczność"
6. Majewska Wanda 27,2 " "W piwnicznej izbie"
7. Rozbrój Maria 26,2 " "Do córki w Zakopanem"
8. Sedlaczek Lidia 26 " "Lokomotywa"
9. Przybylska Janina 25,8 " "Wstań o dziec"
10. Santarius Roman 25,8 " "polowanie na niedźwiedzia"

Kategoria II /4 nagrody/:

1. Kozielec Ewa32,6p "Sen nocy letniej /Uryw./"
2. Kopp Władysław..30,4 "Reduta Ordona"
3. Bagier Olga.....28,6 "Lilie"
4. Mleczko Janina..26,2 "Matka"

Kategoria III /4 nagrody/:

1. Molin Wanda.....40,7p "Ballada o powsinodze"
2. Serwatkowa Wanda 40,2 "Kwiaty polskie"
3. Wolna Irena 27 "Do M...."
4. Wnęk Helena25,5 "Alarm"

Poszczególni zwycięzcy otrzymali jako nagrody komplet wartościowych książek, zaś reszta uczestników książki za udział w konkursie. Specjalne wyróżnienie otrzymał Paweł Brzeźek z Gutów, który mimo podeszłego wieku wziął udział w konkursie, wykazując dużą znajomość i zamiłowanie do dzieł Adama Mickiewicza.

/29/

Udział w IV Ogólnopolskim Konkursie Recytacji.

Ponieważ organizowany przez ZG konkurs recytacyjny nakrywał się z IV Ogólnopolskim konkursem recytacji w Polsce, potroszczył się ZG o wysłanie najlepszych recytatorów konkursu PZKO-wskiego do wojewódzkich eliminacji, które odbyły się w Katowicach dnia 2 kwietnia 1957r. Byli to, Wanda Molin, Wanda Serwatkowa, Ewa Kozłówna, Władysław Kopp, Krystyna Gwóźdź, Anna Cimała, Danuta Klimsza.- Wszyscy wyżej wymienieni uzyskali w eliminacjach wojewódzkich czołową lokatę. Zaś Wanda Molin, - oraz Ewa Kozłówna uzyskały pierwsze miejsca w swych kategoriach i zaszeregowwały się do Konkursu Laureatów wojewódzkich eliminacji, który odbył się w Katowicach dnia 11 kwietnia 1957r. Z powyższego konkursu Wanda Molin została zaszeregowana do centralnych eliminacji IV Ogólnopolskiego Konkursu Recytacji, który odbył się w Krakowie w dniach od 16 do 25 maja 1957r. W tych centralnych eliminacjach Wanda Molin wykazała bardzo wysoki poziom artystyczny zdobywając w ogólnej klasyfikacji zaszczytne czwarte miejsce.-

/29/

Konkurs Fotograficzny z okazji Roku
Jubileuszowego P Z K O .-----

Na początku roku 1957r. ogłosił ZG PZKO z okazji Roku Jubileuszowego związku również konkurs fotograficzny obejmujący następującą tematykę zdjęć:
a/ monety z pracy zespołów świetlicowych PZKO,
b/ pomoc członków PZKO przy socjalizacji wsi,
c/ współpraca PZKO z młodzieżą,
d/ portrety zasłużonych aktywistów PZKO,
e/ region śląski - miejsca zabytkowe,
f/ krajobraz śląski,
g/ członkowie PZKO przy swych warsztatach pracy,
h/ współpraca PZKO z Frontem Narodowym.

Konkurs był dostępny jedynie dla członków PZKO. Wielkość zdjęć ustalono na 13 x 18 cm. Termin zamknięcia konkursu ustalono na dzień 30 kwietnia 1957r. potem termin ten przedłużono do 15 października 1957r. Uchwalono nagrodzić 5 zdjęć kwotami po 150 Kłos, 10 zdjęć po 100 Kłos i 15 zdjęć po 50 Kłos.-
W roku 1957 nie ogłoszono wyniku tego jubileuszowego konkursu.- /30/

Festiwal Chórów Polskich w Poznaniu.

W dniach od 26 do 29 września 1957r. odbywał się w Poznaniu Festiwal Chórów Polskich organizowany przez Zjednoczenie Polskich Zespołów Śpiewaczych i Instrumentalnych z okazji 65-lecia pracy Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego. Brały w nim udział chóry polskie z Polski i zagranicy /NRD, Francja i Ameryka/.

Również z naszego terenu wyjechał na ten Festiwal zespół reprezentacyjny PZKO /160-osobowy/ złożony ze zwycięzców tegorocznego konkursu śpiewaczego PZKO /chór męski Orłowa-Bogumin, chór mieszany Łazy i chór żeński "Halka" ze Stonawy/ oraz zespół śpiewaczy "Hutnik" /120-osobowy - chór mieszany, męski i żeński/ z Trzyna. Ich repertuar obejmował 11 pieśni kompozytorów polskich i śląskich.

Krótki był czas przeznaczony na wyćwiczenie tego programu. Toteż chóry nasze urządzały próby nawet cztery razy w tygodniu i zjeżdżały się do Orłowej na wspólne próby dla wyszlifowania poszczególnych pieśni. Trud ten jednak sowicie się opłacał.

Po przejściu przez most graniczny w Cz.Cieszynie w piątek dnia 27 września 1957r. chóry nasze zostały bardzo serdecznie i owacyjnie przyjęte przez społeczeństwo cieszyńskie po tamtej stronie Olzy /nawet z orkiestrą/. Pierwsze popisy śpiewacze odbyły się na rynku w Cieszynie, po czym z dworca kolejowego odjechano do Poznania, dokąd dojechano w sobotę rano. Po południu o godz.15,30 był już właściwy występ na dużym podium w hali nr.9 - Międzynarodowych Targów Poznańskich przed widownią liczącą 5 000 publiczności z całej Polski i delegacji zagranicznych oraz chórów polskich z Włoch i Nadrenii /NRF/.

Najpierw zaprezentował się chór męski Bogumin-Orłowa pod batutą Brunona Rygla.- Odśpiewał: "O ziemio ojców" Surzyńskiego, "Śmierć ułana" - Karola Prosnaka i wesołą piosenkę ludową w opracowaniu Jana Gawlasa "Gdybym w olszynie".

Następnie pojawił się na podium chór żeński "Halka" ze Stonawy pod kierownictwem Józefa Firli. Odśpiewał on : Maćkowiaka "Jasna noc" /Świeci mi się na niebie/ Rutkowskiego "Uciekła mi przepióreczka w proso" i Eugeniusza Fierli "Myśliwieczek".

Potem wystąpił potężny 160-cio osobowy chór mieszany pod batutą Eugeniusza Fierli. Spiewał on następujące pieśni: K.Prosnaka "Zaszumiało nasze pole", J.Sztwiertni "Dolina" i J.Gawlasa 2 pieśni: "W ogrodzie róża" i w Istebnym zakazali".

Zaraz po występie chóry nasze zostały zaproszone do studia telewizyjnego w Poznaniu, w celu wykonania kilku pieśni i zapoznania z nimi gości, którzy nie mogli być obecni na sali. Oba występy były bardzo udane i uzyskały bardzo pochlebną ocenę działaczy śpiewaczych jak np. "Chóry polskie w Czechosłowacji należy klasyfikować na równi z chórmi w Polsce a nie tak jak zazwyczaj klasyfikuje się chóry poza granicami kraju. Śpiewactwo na Śląsku Cieszyńskim ma swoją długoletnią postepową tradycję, ma dobrych działaczy i fachowców. "Chóry polskie w Czechosłowacji mierzyć mogą swoje siły z wszystkimi chórmi w Polsce!"

Również zespół śpiewaczy "Hutnika" wypadł bardzo dobrze. Najpierw również śpiewał chór męski-Obuchowicza "O grajże mi piszczałeczko", J.Falla- "Tajemnica", B.Smetany "Pieśń ojczysta", Eug.Fierli "Kaczor", J.Samca - "Z dawnych czasów", potem również chór żeński /K.Wroki "Pieśń pastuszków"/, i wreszcie jako chór mieszany 120-osobowy /Pawła Kalety "Pieśń hutników" i "To my ten lud", J.Hadyny "Na tej łące"./ Na zakończenie naszych występów i w ogóle całej imprezy połączone chóry PZKO /męskie/ wraz z "Hutnikiem" odśpiewały wiązankę - pieśni śląskich w opracowaniu Jana Kiszy - "Przez wodę koniczki przez wodę".

Publiczność huraganowymi oklaskami nagradzała występy wszystkich chórów, domagała się bisowania niektórych pieśni, przyjmowała występy bardzo serdecznie. Wszyscy więc z zadowoleniem wracali do domu po tym wielkim przeżyciu w Poznaniu.- Z ramienia ZG PZKO był tam delegowany przewodniczący Adolf Kubeczka.

/31/

Zebrań aktywistów.

Zarząd Główny wraz z Zarządami Powiatowymi PZKO zwołał w maju 1957r. szeroki aktyw pracowników terenowych Kół a więc prezesów, sekretarzy i kierowników zespołów świetlicowych w celu omówienia ważnych problemów w pracy związkowej. Zebrania te odbyły się w obwodach:

-orłowskim - dnia 22 maja 1957 w świetlicy Koła PZKO Orłowa,

./.

- frysztaćkim - dnia 22 maja 1957 w Domu Polskim w Karwinie I/Frysztaćcie/,
- karwińskim - dnia 22 maja 1957 w świetlicy Koła PZKO Karwina II-Henryk,
- błędowickim - dnia 24 maja 1957 w "zborówce" Koła PZKO w Błędowicach Dolnych,
- gnojnickim - dnia 24 maja 1957 w budynku szkolnym w Gnojniku,
- czesko- - dnia 24 maja 1957 w salce posiedzeń ZG PZKO /hotel Piast/,
- trzynieckim - dnia 21 maja 1957 w Domu Robotniczym w Trzyńcu I,
- bystrzyckim - dnia 21 maja 1957 w Domu Robotniczym w Bystrzycy,
- jabłonkowskim - dnia 21 maja 1957 w "Czytelni" PZKO Jabłonków.

/32/

Wieczór autorski pisarki Marii Wardas.

Na zaproszenie SLA-PZKO przybyła na nasz teren znana pisarka śląska Maria Wardasówna, która odbyła dwa wieczory autorskie.

Wieczór pierwszy odbył się w Karwinie II w lokalach Powiatowej Biblioteki Ludowej w ramach MOKI. Prelekcję o twórczości Marii Wardas wygłosił przewodniczący SLA Paweł Kubisz, potem autorka odczytała kilka fragmentów ze swej twórczości, a mianowicie z trzeciego tomu powieści "Wyłom". Na wieczorze tym byli również liczni goście z Polski: redaktor naczelny wydawnictwa "Śląsk" z Katowic, redaktor katowickiego "Dziennika Zachodniego" - Halina Markiewicz, redaktor warszawskiej agencji prasowej ADI W. Wójcicka oraz redaktor łódzkiej "Gazety Robotniczej" J. Goszczyński. Było to dnia 22 listopada 1957r.

Drugi wieczór autorski odbył się następnego dnia, tzn. 23 listopada 1957r. a to w Trzyńcu - Łyżbicach z podobnym programem. Tam jednak z programem literackim wystąpili również członkowie SLA,-

/33/

Wieczór pieśni, poezji i tańca w Cz.Cieszynie.

Na zakończenie Miesiąca Przyjaźni Czeskosłow.-Radzieckiej odbył się w Cz.Cieszynie, w sali hotelu "Piast", w sobotę dnia 30 listopada 1957r. "Wieczór pieśni, poezji i tańca". W programie artystycznym wzięli udział zwycięzcy konkursu recytacji PZKO oraz soliści - śpiewacy i tancerze. Prelekcję w związku z 50-rocznicą zgonu Stanisława Wyspiańskiego wygłosił mgr Kazimierz Gołuch.- Na zakończenie imprezy rozlosowano nagrody Kiermaszu Książkowego PZKO.

/34/

Zespół "Olza" w ostrawskiej telewizji.

Pierwszym zespołem, który wystąpił przed kamerami telewizyjnymi stacji w Ostrawie, był zespół - "Olza" ZP PZKO z Cz.Cieszyna. Chodziło o 30-minutowy program w ramach przeglądu uczestników moskiewskiego Festiwalu Młodzieżowego. Impreza odbyła

./.

się w sali Domu Kultury kopalni Hlubina w Ostrawie, skąd była bezpośrednio transmitowana przez stację telewizyjną w Ostrawie. Oprócz "Olzy" występował tam również zespół pieśni i tańca - "Jasenka" z Nowego Jiczyna, zespół "Považan" z Považskiej Bystrzycy, "Kyčera" ze Vsetína oraz zespół taneczny huty im. Klementa Gottwalda ze Świniowa.

/35/

"Nasza praca" w jubileuszowej oprawie.

Biuletyn metodyczno-repertuarowy wydawany przez ZG PZKO dla kierowników świetlic po tytulem - "Nasza praca" wychodził w roku 1957 jako roku jubileuszowego w nowej ulepszonej szacie graficznej. Miał nowy układ tematyczny z odpowiednią paginacją działową i odpowiednią estetyczną - stroną tytułową.

A k c j e Z a r z á d ó w P o w i a t o w y c h P Z K O . =====

a/ Powiat b o g u m i ń s k i :

Przydzielenie nowych Kół miejscowych.

Do powiatu bogumińskiego /ostrowskiego/, który dotychczas posiadał ogółem 9 Kół PZKO zpswały na naradzie obwodowej w Domu Polskim w Ostrawie dnia 2.12.1957r. uroczystie przyjęte 4 dalsze Koła PZKO pracujące dotąd w ramach powiatu czesko - cieszyńskiego ze względu na to, że administracyjnie należały do politycznego powiatu ostrowskiego. Były to Koła PZKO w Hawierzowie I i Hawierzowie III, Szumbarku i Datyniach Dolnych.

/36/

b/ Powiat c z e s k o c i e s z y ń s k i :

Wieczorowy Kurs Tańców.

W drugiej połowie stycznia 1957r. rozpoczął się w Cz.Cieszynie wieczorowy kurs tańców zorganizowany przez ZP PZKO. w Cz.Cieszynie. Przewidywał on 30 godzin zajęć /tzn.10 lekcji po 3 godz. Zajęcia odbywały się w poniedziałki i piątki w sali gimnastycznej jedenastolatki w Cz.Cieszynie.-

/37/

Kurs dla gajdoszy w Cz.Cieszynie.

W lutym 1957r. rozpoczął się w Cz.Cieszynie kurs gry na "gajdach". W kursie wzięło udział 7 uczestników, kandydatów na "gajdoszy" w naszych zespołach regionalnych. Kurs prowadził specjalista tej muzyki Jan Kawulok z Istebnej.-

/38/

-----Polski Państwowy Zespół z Warszawy.-----

W piątek, dnia 10 maja 1957r. wystąpił - w Trzyńcu Polski Państwowy Zespół Tańca z Warszawy. Jego kierownikiem artystycznym, baletmistrem i choreografem zarazem był E. Papliński. Zespół liczył 80 członków, z tego 50 tancerzy i 30 członków orkiestry. Zespół ten bawił w Niemieckiej Republice Federalnej i Niemieckiej - Republice Demokratycznej, zaś w Czechosłowacji występował dnia 2 maja 1957r. w Pradze na uroczystym zagajeniu Wyścigu Pokoju, dalsze występy miał w Bratysławie, Bernie, Ołomuńcu, Ostrawie, Karwinie i Trzyńcu. Wykonał w swym programie obrazy taneczne: "Wesele krakowskie", "Swatka", "Niedziela nad Wisłą", "Rapsod warszawski", "Podhale" oraz szereg pojedynczych tańców jak poloneza, mazura, oberka, walca klasycznego itd.- W Trzyńcu występował na Stadionie zimowym.

/39/

-----"Olza" w Tarnowskich Górach.-----

W dniach od 16 - 18 września 1957r. gościł zespół ZP PZKO Cz.Cieszyn Zespół Tańca "Olza" w Tarnowskich Górach w ramach uroczystości - "Dni Tarnogórskich Gwarków". Gwarkami nazywano dawniej górników, którzy od 1526r. wydobywali z ziemi srebro i ołów w tamtejszych kopalniach. Tradycje ówczesnych gwarków ożywiano corocznie w ramach tych tradycyjnych już "Dni Gwarków".

Zespół "Olza" występował tam trzy razy: w poniedziałek na stadionie w Tarnowskich Górach, we wtorek w sali Kultury w Piekarach Śląskich, a wieczorem znowu na Rynku w Tarnowskich Górach.

Poza występami zespół zwiedził dwa szyby wydobywcze oraz odbył przejażdżkę łożnią w zatopionej sztolni "Czarnego Pstrąga", posiadającą czystą i smaczną wodę służącą miastu do picia, w której żyją tam pod ziemią pstrągi /stad nazwa!/.
/40/

Obwodowe narady aktywistów Kół powiatu
-----czeskocieszyńskiego.-----

Dla omówienia ważnych problemów w życiu związkowym, jak dyskusja nad pismem OK KPC do narodu, przygotowanie Walnych Zebrań, problemów pracy kulturalno-oświatowej oraz spraw organizacyjnych zwołał zarząd powiatowy PZKO w Cz.Cieszynie - narady obwodowe, które odbyły się w miejscowościach :

- Czeski Cieszyn - we czwartek, dnia 21.11.1957r. w sali hotelu "Piast",
- Będowice Dolne - w piątek, dnia 22.11.1957r, w Domu Kultury w Szumbarku,
- Gnojnik - w piątek, dnia 22.11.1957r. w świetlicy Koła PZKO w Rzece,
- Bytrzyca - we wtorek, dnia 26.11.1957r. w Domu Robotniczym,
- Trzyniec - we wtorek, dnia 26.11.1957r. w Lesznej Dolnej.

/41/

c/ Powiat karwiński:

Zmiana siedziby powiatowego sekretariatu.

Sekretariat Zarządu Powiatowego przeprowadził się z dniem 25 października 1957r. do nowego lokalu przy ulicy Armii Czechosłowackiej/nr.1412, naprzeciw hotelu "Banik" - Gwarectwo w Karwinie
-II. /42/

Wieczór Pieśni i Tańca.

W niedzielę, dnia 5 października 1957r. odbył się w Domu Oświaty w Karwinie II w ramach Mięsiąca Oświaty, Książki i Prasy "Wieczór Pieśni i Tańca". Program artystyczny wykonali chóry, które brały udział w Festiwalu Śpiewaczym w Poznaniu /chór mieszany z Orłowej-Łazów, chór żeński "Halka" ze Stonawy i chór męski Bogumin-Orłowa/. Urozmaicheniem programu były recytacje, pieśni solowe w wykonaniu sopranistki Jadwigi Kałużanki, barytona Karola Ponczy, występ zespołu tanecznego z Karwiny I, Frysztatu, występy kwartetu męskiego "Misie", "Wesołej siódemki", podwójnego tercetu z Suchej Górnej oraz Tadeusza Błanika z akordeonem. Przemówienie okolicznościowe na początku imprezy wygłosił prezes ZP PZKO Jan Pribula, zakończył imprezę apelem do członków Jan Krucina.
/43/

C z y n n o ś ć s e k c j i o r a z
- z e s p o ł ó w - /ZG PZKO/.

Wieczory Sekcji Literacko-Artystycznej.

Sekcja Literacko-Artystyczna urządzała w roku 1957 w dalszym ciągu swe pożyteczne "Wieczory literackie". Między innymi wieczory takie odbyły się w miejscowościach:

Ostrawa - Organizatorem było Koło PZKO.-
Wieczór literacki odbył się w niedzielę, dnia 6 stycznia 1957 w salce Domu Polskiego w Ostrawie. Wykonawcami programu byli: Paweł Kubisz, Józef Krzywoń, Gustaw Przeczek, Józef Ondrusz. Niestety publika nie dopisała. Było bardzo mało słuchaczy.

Mosty p. Jabłonkowie - Szańce: W sobotę dnia 9 lutego 1957r. odbył się pierwszy w ogóle w Mostach wieczór literacki SLA.- Wykonawcami programu byli: Paweł Kubisz, Henryk Jasiczek, Wanda i Józef Pribulowie i Józef Ondrusz.

Wędrzynia: Dnia 12 lutego 1957r. w obecności 120 słuchaczy. Wzięli w nim udział: Paweł Kubisz, Henryk Jasiczek, Gustaw Przeczek i Józef Ondrusz. Na spotkaniu tym sprzedano za kilkadziesiąt Kłos książek wydanych przez Wydawnictwo SLA-PZKO.

Leszna Dolna: W niedzielę, dnia 7 kwietnia 1957r. przy małej ilości obecnych. Udział wzięli w tym spotkaniu: Paweł Kubisz i Józef Ondrusz.

Czeski Cieszyn: W piątek, dnia 17 maja 1957r. w salce posiedzeń ZG PZKO odbył się literacki wieczór dyskusyjny na temat książki Józefa Ondrusza "Godki śląskie". Wieczór zagaik i prowadził przewodniczący SLA - Paweł Kubisz. O swej pracy literackiej mówił autor Józef Ondrusz, zaś omówienie zbioru "Godek" przeprowadził dyrektor Ludwik Brożek.

Karwina II. We czwartek, dnia 21 października 1957r. odbył się w "Pracy" drugi literacki wieczór dyskusyjny na temat twórczości Stanisława Wyspiańskiego. Referat na ten temat wygłosił prof. Józef Niemiec.

/44/

Teatrzyk Kukiełkowy "Bajka".

Zespół "Bajka" odegrał w roku 1957 trzy premiery. Były to :

1. "Przygoda Zosi" - Ferdynanda Króla,
2. "O szewczyku i królewnie" - Marii Kownackiej,
3. "Władek rachmistrzem" - Marii Kownackiej, w opracowaniu Ferdynanda Króla.

Poza tymi 3 premierami odegrał zespół dalszych 251 przedstawień, które widziało 20 900 dzieci oraz 3 023 osób dorosłych. Zespół liczył 8 osób. Kierownikiem artystycznym był nadal Ferdynand - Król.-

C z y n n o ś ć z e s p o ł ó w przy Zarządach Powiatowych PZKO. =====

Premiera drugiego programu "Olzy". -----

Zespół Powiatowy Tańca "Olza" przy ZP PZKO w Cz.Cieszynie wystawił swój drugi całowieczorowy program w sobotę, dnia 13 kwietnia 1957r. w sali hotelu "Piaś" w Cz.Cieszynie. Drugi występ odbył się zaraz w dniu następnym, tj. w niedzielę, dnia 14 kwietnia 1957r. również w sali - "Piasta". Nowy program obejmował: obraz taneczny z czasów starosłowiańskich "Sobótka", obrazek sceniczny "Na jarmarku", bogatą wiązanke tańców ludowych i narodowych pod nazwą "Suita polska".

W ciągu swych trzech lat istnienia zespół odbył 232 prób i występował publicznie 86 razy. Liczy obecnie 34 tancerzy. Oprócz tego pracuje z nim orkiestra i śpiewacy.

/45/

Setny występ "Olzy".

Jubileuszowy, s e t n y , publiczny występ Powiatowego Zespołu Tańca przy ZP PZKO w Czeskim Cieszynie odbył się dnia 6 października 1957r. w sali Domu Robotniczego w Trzyńcu na uroczystości związanych z Miesiącem Oświaty, Książki i Prasy

Zespół "Górnik" w Polsce.

Zespół Pieśni i Tańca "Górnik" przy ZP PZKO w Karwinie wyjechał w sobotę, dnia 23 marca 1957r. ze swym całowieczorowym programem do Polski i - w tę samą sobotę wystąpił z programem tym w olbrzymim Domu Kultury w Łabędach. Konferansjerem był Jan Krucina.

Po powrocie z Polski miał "Górnik" dalszy występ dnia 30 marca 1957r. w Boguminie.

Zespół "Górnik" na "Dniu Górnika".

W ramach "Dnia Górnika" obchodzonego uroczystość w naszym zagłębiu węglowym wystąpił również Powiatowy Zespół Pieśni i Tańca "Górnik" ze swym dwugodzinny programem na podium nad "Pańskim - Stawem" w Łazach, gdzie był serdecznie przyjęty i oklaskiwany.

/46/

W a ż n e i m p r e z y t e r e n o w e .

Wystawa w Suchej Górnej.

W ramach obchodów 10-lecia PZKO zorganizowało Koło PZKO w Suchej Górnej ciekawą wystawę do robku twórczości swych członków na polu artystycznym. Wystawiono ich prace malarskie, kobiece roboty ręczne, zdjęcia fotoamatorskie, kroniki, diagramy obrazujące dziesięcioletnią pracę Koła. Wystawa umieszczona była w sali Domu Robotniczego w Suchej Górnej a otwarta była w dniu Walnego Zebrania czyli dnia 13 stycznia 1957r.,-

/47/

Konkurs Twórczości Artystycznej - eliminacje zespołów teatralnych.

W dniach od 6 do 14 kwietnia 1957r. odbyły się eliminacje amatorskich zespołów teatralnych na szczeblu okręgowym. Wzięły w nich udział dwa zespoły PZKO i trzy zespoły czeskie.

Pierwsze miejsce zdobyły zespoły: zespół PZKO z Lutyni Górnej, który wystawiał "Sen nocy letniej" Szekspira /dnia 6.4.1957r. w Jabłonkowie/ pod reżyserią Alojzego Kudziełki oraz zespół - czeski z Poręby, który wystawił "Żabusie" - Zapolskiej w czeskim tłumaczeniu /zespół Klubu Zakładowego kopalni "Zofia"- dnia 17.4.57r. w Cierlicku. Na trzecim miejscu uplasował się zespół PZKO - z Trzyńca - Kanady, który grał A. Fredry "Damy i huzary" - /dnia 11.4.57r., reżyser K. Chenciała/.

/48/

Jubileusz 30-lecia "Hasła" w Skrzeczoniu.

W dniu 20 kwietnia 1957r. obchodził chór mieszkany "Hasło" założony w roku 1927 /pierwszy dyrygent Płonka/ w Skrzeczoniu uroczystość 30 - lecia swej pracy.

./.

Z tej okazji w sali Domu Kultury "Prefy" odbyła się uroczysta akademicka, w programie której wystąpił chór mieszany i chór żeński ~~z~~ Skrzeczoniu, chór "Echo" z Chałup /Polska/ i małżonkowie - Wanda i Józef Pribulowie. Zorganizowano również dość pokaźną wystawę dorobku chóru - jubilat.

/49/

"Dzień Oszelidy" w Nieborach.

Tradycyjny "Dzień Oszelidy" w jego rodzinnej wiosce Nieborach odbył się w niedzielę, dnia 16 czerwca 1957r. Zagajenie przed budynkiem polskiej szkoły przeprowadził przewodniczący MK PZKO, po czym nastąpiła defilada przed tablicą pamiątkową Pawła Oszelidy na korytarzu szkoły. Następnie barwnym pochodem udano się na łąkę PGR, gdzie przemówienie okolicznościowe wygłosił Paweł Kubisz, przewodniczący SLA, autor "Rapsodu o Oszelidzie". W programie artystycznym wykonał koncert śpiewaczy zespół "Hutnik", widowisko regionalne wystawił zespół z Wisły, po czym popisywały się zespoły PZKO.

/50/

"Święto Góralskie" w Jabłonkowie.

Tradycyjne, już dziewiąte z kolei, "Święto Góralskie" odbyło się w niedzielę, dnia 18 sierpnia 57. Barwny pochód z pomysłowymi wozami alegorycznymi wyruszył z dworca kolejowego w Nawsiu. Na miejscu festynu przemówienie okolicznościowe wygłosił - prezes ZG PZKO Adolf Kubeczka, po czym nastąpił program artystyczny, którego gawędziarzami byli popularni - Jura, Maciej i Michoł. Wystąpił w nim zespół "Gorol" z nowym montażem jako scenką - obyczajową, zespół z Piosku, Mostów "Przełęcz", Bukowca, Łomnej, zespół taneczny z Sibicy i gościnnie zespół regionalny z Wisły.

Program był bardzo ciekawy, dlatego też nie rozprószył widzów ani przejściowy ulęwny deszcz, który spadł właśnie w czasie programu.

/51/

Jubileusz chórów w Stonawie.

W sobotę, dnia 19 października 1957r. w sali Domu PZKO w Stonawie, wielka uroczystość śpiewacza, związana z obchodami 35 rocznicy powstania chóru męskiego "Siła" oraz 5 rocznicy założenia chóru żeńskiego "Halka" w Stonawie.

Oprócz występów chórów - jubilatów gościnnie występowały chóry Orłowa i Bogumin, soliści Jadwiga Kałużanka i Karol Poncza. Atrakcją wieczornicy była obecność popularnych postaci z "Czełodki Radiowej" z Katowic, zespołu regionalnego rozgłośni katowickiej, nadającej co tydzień bardzo popularne i chwytliwe audycje rozrywkowe z regionu śląskiego. Byli to "Kaczmarek" i "Lichtoń", którzy swymi dialogami rozbawili przepeknioną salę na całego.-

/52/

Teatr Lalek "Banialuka" z Bielska.

W czasie od 24 do 31 października 1957r. gościł na naszym terenie Teatr Lalek "Banialuka" z Bielska. Jego przedstawienie na naszym terenie organizował ZG PZKO wraz z Kołami Miejscowymi.- W programie miał zespół dwie sztuki: "Dzikie Łabędzie" - Andersena w opracowaniu K. Jeżewskiej oraz "Czarodziejski garnek" - obraz sceniczny Urszuli Damm Wandler w opracowaniu Gustawa Morcinka. Występy odbyły się w następującym porządku:

Czwartek, 24.10.57r.: Bystrzyca-Dom Robotniczy,
godz. 8,30 i 11,30,
Czeski Cieszyn, Powiatowy Dom
Pioniera, godz. 16,
Piątek, 25.10.57r.: Trzyniec- Dom Ludowy,
godz. 10,0 i 13,0,
Sobota, 26.10.57r.: Jabłonków - "Czytelnia",
godz. 8,0 i 11,30
Cz. Cieszyn, Pow. Dom Pioniera,
godz. 16,0
Niedziela, 27.10.57r.: Karwina II- Dom Oświaty,
godz. 10,00 i 14,00
Poniedziałek, 28.10.57: Orłowa - świetlica PZKO,
godz. 15,00 i 18,00
Wtorek, 29.10.57r.: Stonawa, Dom PZKO, godz. 11,0
i 16,0
Środa, 30.10.57r.: Bogumin, Dom Oświaty,
godz. 14,00 i 17,00
Czwartek, 31.10.57r.: Sucha Górna, Dom Robotniczy,
godz. 10,00 i 15,00

Wszystkie przedstawienia były odegrane przy pełnym lub niemal pełnym komplecie widzów na sali, w przeważającej większości dzieci szkolnych, dla których specjalnie przedstawienia te były organizowane.

/53/

Zespół z Ostrowa Wielkopolskiego.

W dniach od 22 do 25 listopada 1957r. gościł na naszym terenie na zaproszenie Klubu Zakładowego i Zespołu "Hutnik" z Trzycńca męski chór wokalny kolejarzy z Ostrowa Wielkopolskiego.- Jego występy odbyły się w ramach uroczystości związanych z obchodami 40 rocznicy WSRP.

W sobotę, dnia 23 listopada 1957r. odbył się w Trzycńcu w sali Domu Ludowego "Wieczór pieśni, muzyki, i humoru", którego wykonawcami byli: chór męski, świetny kwartet rewelersów "Elkana", jazzowa orkiestra rytmiczna oraz humoryści.

Również w niedzielę, dnia 24 listopada 1957r. odbył się podobny występ tego zespołu w Mostach przy Jabłonkowie.-

/54/

Zespół z Orzegowa.

Dalszym zespołem z Polski był Zespół akordeonistów kopalni "Karol" z Orzegowa, który gościł na naszym terenie w dniach od 25 do 27 listopada 1957r. - W jego wykonaniu słuchacze usłyszeli piękne utwory Chopina, Lehara, Supplego, Straussa, Dworzaka, Nowowiejskiego i Chaczaturiana przez 50-osobowy zespół akordeonistów oraz solistów /muzyków i śpiewaków/ a także zespół taneczny.

Występy tego zespołu odbyły się w miejscowościach: Trzyniec - poniedziałek, dnia 25.11.57, Olbrachcice - wtorek, dnia 26.11.57, i Cz. Cieszyn, - środa, dnia 25.11.57r.

/54/

Jubileusz chóru w Będowicach Dolnych.

W roku 1907 został w Będowicach Dolnych założony chór mieszany /pierwszy dyrygent - Jerzy Szczepański/. Z okazji 50 rocznicy założenia tego zespołu urządzono w sobotę, dnia 30 listopada 1957r. w sali p. Pawłasa uroczysty koncert, w którym wzięły udział: zespół śpiewaczy PZKO-Górna Sucha, szkoła muzyczna z Trzyńca oraz najmłodsze talenty muzyczne z Będowic. - Wśród nich na ksylofonie grała ośmioletnia - W. Bilonówna.

/55/

Nowe Koło PZKO w Kocobędzu.

We właściwej gminie Kocobędzu nie było dotychczas osobnego Koła PZKO i dlatego założono tam odrębne, niezależne Koło. Jego Walne Zebranie odbyło się dnia 3 lutego 1957r. przy obecności 60 członków.

/56/

Zespół regionalny PZKO Sibica.

Na specjalną uwagę zasłużył sobie zespół regionalny, pracujący przy Kole PZKO w Sibicy. Zespół ten założono na przełomie 1953-1954r. Początkowy był to zespół taneczny. Tańczyły w nim same dziewczyny, w ciągu 1954r. przybyli także chłopcy. W pierwszym roku zespół miał już 21 występów. W roku 1955 osiągnął 3 miejsce na Centralnym Festiwalu Ludowej Twórczości Artystycznej i brązową odznakę festiwalową.

Zasługą tego zespołu jest pielęgnowanie czystego folkloru śląskiego. W czasie swej pracy przygotował widowiska regionalne pod tytułem: "Wesele śląskie", "Goiczek", "Śląskie zaczepiny", "Dożynki", "Łuskanie fasoli" itd. W ten sposób popularyzował i przypominał piękne, stare zwyczaje, obyczaje, tańce i pieśni. Kierowniczką artystyczną zespołu jest Anna Wacławikowa.

W tym roku zespół ma już za sobą ponad 180 prób i 74 publicznych występów, które zyskały mu bardzo wielkie uznanie.

/57/

Zespoły satyryczne Kół PZKO.

W roku 1957 rozwinęły na szerszą skalę różne małe zespoły satyryczno-humorystyczne, które zaczęły niedawno pracować przy niektórych Kołach PZKO. Dla przybliżenia ich pracy wspomnieć należy przynajmniej o niektórych z nich jak np.:

S z p a k i - przy Kole PZKO Cz.Cieszyn.- Zespół wystawiał bardzo urozmaicony program rozrywkowo-satyryczny nie tylko we własnym środowisku /Cz.Cieszynie/, ale na zaproszenie Kół wyjeżdżał do terenu.- Np.sobota,dnia 23 marca 1957r. występ w Karwinie, potem jeszcze w Solcy, Karwinie-Centrum itd.-

A n d r u s y - zespół Koła PZKO w Skrzeczoniu. Miał w swym programie rozrywkowym scenki, piosenki, muzykę itd.- Program był urozmaicony i wykonywany przez zespół zmieniający w czasie programu kilkakrotnie kostiumy.

S m y k i - zespół Koła PZKO Leszna Dolna, składający się z 15 osób. Jego program miał tytuł "Wielkie pranie o charakterze wybitnie satyrycznym i humorystycznym. Celem tego programu było ośmieszanie wad ludzkich i piętnowanie ich, co najlepiej wyraził zespół w końcowej piosence swego "wielkiego prania" w słowach:

- "Kto tu siebie widział
w niejednej postaci -
to niech się polepszy,
humoru nie traci.
Chcieliśmy pokazać
błędy różnych ludzi,
aby się zmienili, -
niech ich to przebudzi !"

/58/

Z ż y c i a a k t y w i s t ó w . =====

Odznaczenie nauczycieli.

Z okazji tegorocznego "Dnia Nauczyciela" odbyło się dnia 27 marca 1957r. /środa/ spotkanie w kawiarni "Ostrawa", gdzie odznaczenia otrzymali nasi nauczyciele a to:

Tytuł ""Wzorowy nauczyciel" otrzymali:
prof. Józef Niemiec, profesor polskiej jedenastolatki /gimnazjum/ w Orłowej. Urodził się dnia 4 lipca 1891r. w Suchej Średniej jako syn kowala.

dyr. Zofia Walkowa z domu Pierla, dyrektorka polskiej szkoły rolniczej w Cz.Cieszynie /dawniej Szkoły dla gospodyń wiejskich w Końskiej/.

prof. Rudolf Foltwarczny, okręgowy inspektor szkolny w Ostrawie, otrzymał tytuł : - "zasłużony nauczyciel". Odznaczenie przyjął w Pradze w tym samym czasie.

Edward Klimsza, wychowawca uczniów polskich klas w zakładzie kształcenia rezerw roboczych /učnovské učiliště/ nr.15 w Trzyńcu otrzymał również tytuł "wzorowy nauczyciel".

Nagrody w Konkursie "Czelodki Radiowej".

Teofil S t o l a r z z Markłowic Dolnych

zdobył pierwszą nagrodę w Konkursie literackim rozgłośni Polskiego Radia w Katowicach jako konkursu "Czelodki Radiowej" za przysłówia i powiedzenia śląskie. W konkursie tym wzięło udział około 800 zbieraczy przysłów. Drugiej nagrody nie przyznano a jeszcze dalsze trzynagrody trzecie zostały przydzielone autorom ze Śląska Cieszyńskiego w Czechosłowacji /z Karwiny, Stonawy i Suchej/.

/59/

Abrahamowiny Alojzego Kudziełki.

Dnia 25 lutego 1957r. dożył swych 50 lat wieku Alojzy K u d z i e ł k a, z zawodu nauczyciel, który jest znanym na całym terenie - aktywistą teatralnym. Sam jest reżyserem zespołu teatralnego w Lutyni Górnej, poza tym jest instruktorem teatralnym i przewodniczącym komisji teatralnej przy ZG PZKO.

70 - lat Jana Lasoty.

Jan L a s o t a , emerytowany kierownik szkoły urodził się dnia 22 czerwca 1887r. we Wędryni.- Po skończeniu seminarium nauczycielskiego uczył w Bystrzycy. Był aktywistą w Straży Pożarnej, reżyserował przedstawienia teatralne. W okresie międzywojennym był aktywnym członkiem Macierzy Szkolnej, Rodziny Opiekuńczej, chóru Towarzystwa Nauczycieli Polskich, Siły, Klubu sportowego "Grom" w Bystrzycy. W czasie okupacji został wysiedlony, syna zamęczono w więzieniach. Po wyzwoleniu pracował w Mostach przy Jabłonkowie, skąd poszedł w roku 1947 na emeryturę. Pracował w Kole PZKO, dalej KPC, CCK, MRN.

110 lat od urodzin Adama Sikory.

W tym roku upływa 110 lat od urodzin - Adama S i k o r y, założyciela parku w Cz.Cieszynie. Urodził się on w roku 1846 w Żukowie Górnym. Ukończył gimnazjum w Cieszynie. Gdy w roku 1876 założono w Cieszynie Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek, stał się członkiem zarządu głównego tego towarzystwa. Były to czasy wielkiego naporu germanizacyjnego. Ludność polska nie miała miejsca dla urządzania swych spotkań, festynów, zwłaszcza nie mieli miejsca na wspólne zabawy młodzi ludzie. Zdarzały się często ekscesy ze strony niemieckich związków /np.latem 1908r. przy urządzaniu dorocznego festynu przez towarzystwo gimnastyczne - "Sokół" w Cieszynie.-

Adam Sikora zakupił więc w roku 1909 w Sibicy na granicy miasta Cieszyna ponad 2 hektary gruntu, który ofiarował Macierzy Szkolnej z przeznaczeniem na ogród zabaw i ćwiczeń dla młodzieży na wzór parku Jordana w Krakowie. Na kupno tej parceli ofiarował wszystkie swoje oszczędności.-

Z inicjatywy ówczesnego "Dziennika Polskiego" w dowód uznania i szacunku dla ofiarodawcy nazwano to miejsce "Parkiem Adama Sikory". Adam Sikora zmarł w 64 roku życia w Budapeszcie, gdzie przebywał na leczeniu.

Na zagospodarowanie zakupionego terenu trzeba było dużo dalszych funduszy i wiele pracy.- Na apel ówczesnej prasy polskiej popłynęły składki pieniężne, a młodzież seminarium, gimnazjum, i szkoły wydziałowej wykonała prace związane z wyrównaniem terenu, wykopanie stawu, posadzeniem drzew i krzewów oraz opłoceniem.

Pierwszy festyn na terenie parku odbył się już dnia 13 czerwca 1909r. Był to festyn "Sokoła".

W r. 1935 zakupiła Macierz Szkolna realność sąsiadującą z parkiem, gdzie wybudowano restaurację parkową i miejsce wypoczynkowe dla gości parkowych.

/60/

Z ż y c i a s p o ł e c z e ń s t w a p o l s k i e g o .

=====

a/ Sprawy szkolne :

Jubileusze szkół.

W roku 1957 obchodziły swoje jubileusze następujące szkoły :

Bogumin - W dniach 22 i 23 czerwca 1957r. obchodziła szkoła ludowa w Boguminie 50-lecie swego istnienia. Z tej okazji zorganizowano akademię z bogatym programem artystycznym, wystawę jubileuszową i festyn ogrodowy.

Stonawa - W czerwcu również szkoła ludowa w Stonawie w osadzie Krzywy Dół obchodziła swe 50-lecie założenia. Zorganizowano wystawę prac uczniów, odsłonięto tablicę pamiątkową i urządzono festyn jubileuszowy w parku przy Domu PZKO.- Na uroczystości był przedstawiciel konsulatu PRL i poseł Sembol. Odsłonięcia tablicy dokonał jeden z najstarszych uczniów tej szkoły inż. Sittek.

Datynie Dolne - Poważny jubileusz, bo 80-lecie istnienia szkoły obchodzono dnia 4 sierpnia 1957. Uroczystość odbyła się przy budynku szkolnym.- Obecni byli przedstawiciele PK KPC tow. Bělovský, prezes ZG PZKO Adolf Kubeczka, przedstawiciel MRN Adolf Kwapuliński.

/61/

Otwarcie przybudówki do szkoły wydziałowej w Cz.Cieszynie.

W niedzielę, dnia 1 września 1957r. odbyło się w Cz.Cieszynie uroczyste przekazanie do używania przybudówki do dawnego budynku szkoły wydziałowej Macierzy Szkolnej. Ponieważ do zakończenia drugiej wojny światowej okazała się potrzeba otwarcia w Cz.Cieszynie polskiego gimnazjum, gmach dawnej

szkoły okazał się niewystarczający. Postanowiono wybudować dalsze skrzydła. Prace budowlane rozpoczęły się dnia 26 sierpnia 1955r. a w czasie wakacji w r.1957 zostały w zasadzie ukończone. W ten sposób nowy powiększony, nowoczesny gmach szkolny będzie wystarczającym środowiskiem dla pracy naszych uczniów i studentów. Pomieści całą "jedenastolatkę", a więc klasy dawnej szkoły ludowej /1-5rn/, wydziałowej /6-8rn./ oraz gimnazjum /3 roczniki: 9-11 rn/. Na ścianie sgraffitto w/g projektu Franciszka Świdra. /62/

Serbołużycanie w Cz.Cieszynie.

W październiku 1957r. bawiła na naszym terenie wycieczka nauczycieli serbołużyckich - z Niemieckiej Republiki Demokratycznej, która też w dniu 10 października 1957r. złożyła wizytę w ZG PZKO w celu nawiązania bliższego kontaktu i współpracy ze związkiem serbołużyckim - "Domowina" w Budziszynie oraz z dziennikiem - "Nowa doba" wydawanym przez ten związek.-

Serbołużycanie mają na swym terenie ponad 100 szkół. /63/

b/ I n n e ważne wydarzenia kulturalne i różne.

Aktyw pracowników oświatowych w Cz.Cieszynie

We wtorek, dnia 5 lutego 1957r. odbył się w Cz.Cieszynie powiatowy aktyw pracowników kultury, kierowników świetlic gminnych /OB/ - i bibliotekarzy powiatu czeskokocieszyńskiego. Na aktywie tym wręczono dyplomy dla najlepszych zespołów najaktywniejszym pracownikom kultur.- oświatowym powiatu.

Z zespołów wyróżniono: kwartet smyczkowy huty trzynieckiej /Pawła Kalety/, Powiatowy Zespół Tańca ZP PZKO Cz.Cieszyn, zespół kukiełkowy "Uciecha" Koła PZKO Bystrzyca, zespół OB "Slezan" z Cz.Cieszyna i zespół kukiełkowy huty trzynieckiej /Adama Wawrosza/.

Między odznaczonymi pracownikami byli: Bielan ze Śmikowic, Gustaw Zuczek z Koszarzysk i inni. /64/

25-rocznica śmierci Żwirki i Wigury.

W związku z przypadającą na rok bieżący - 25-rocznicę tragicznej śmierci polskich lotników Żwirki i Wigury w lesie cierlickim ukonstytuował się w Warszawie Ogólnopolski Komitet Obchodów tej ~~wspomnienia~~ rocznicy.- Przewodniczącym został prezes Aeroklubu PRL, dowódca wojsk lotniczych Armii Polskiej, generał J.Frey-Bielecki.

Uroczystości w Polsce rozpoczęły się dnia 12 września 1957r. gwiazdowym zlotem lotnictwa sportowego w Bielsku. Następnie dnia 14 września 1957r. odbył się zlot delegacji jednostek lotnictwa wojskowego, zaś wieczorem ./.

dnia 19 września 1957r. odbyła się przed południem wielka manifestacja ludności na rynku - cieszyńskim. Poprzedniego dnia wieczorem odbyła się również w Cieszynie uroczysta akademii.

Po stronie czechosłowackiej odbyła się dnia 15 września 1957r. po południu uroczystość na miejscu katastrofy w Cierlicku. Przemawiali przedstawiciele CSR i Polski, po czym złożono wieńce pod pomnikiem. Równocześnie lotnicy zrzucaili z samolotu wieniec na miejsce katastrofy.

W tym samym czasie delegacje złożyły w Warszawie wieńce na grobach Żwirki i Wigury w Alei Zasłużonych na cmentarzu powąskowskim.

/65/

Państwowy Teatr z Bielska.

Na terenie Republiki Czechosłowackiej gościł w maju 1957r. również Państwowy Teatr Polski z Bielska, który wystawiał w Martinie, Żylinie, Trenczynie a także w Cz.Cieszynie swój repertuar na który składały się sztuki: Stefan Żeromski - "Uciekła mi przepióreczka", Ben Jonson "Velpone" i Agata Christie "Pułapka na myszy" w dniach 18 do 25 maja 1957r.

W Cz.Cieszynie wystawił ten zespół w niedzielę dnia 26 maja 1957r. w sali hotelu "Piaś" - sztukę Żeromskiego "Uciekła mi przepióreczka".

/66/

Scena Polska Teatru Czeskocieszyńskiego.

Repertuar Sceny Polskiej w roku 1957, z którym wyjeżdżała do wielu miejscowości naszego Śląska zawierał następujące pozycje:

"Szkola żon" - Moliere. Premiera odbyła się w styczniu, reżyserował Karol Špička.

"Damy i huzary" - Al.Fredry. Premiera odbyła się w Cz.Cieszynie dnia 15.2.1957r.

"Studencka miłość" - komedia muzyczna Dychawicznego. Reżyseria: Piotr Augustyniak i Witold Rybicki. Premiera dnia 2.4.1957r. w Olbrachciach. Była to pozycja ponadplanowa w repertuarze

"W małym domku" - dramat psychologiczny Tadeusza Rippnera. Premiera dnia 30.4.1957r.- Reżyseria Władysława Niedoby.

"Grzegorz Dyndała" - komedia Moliere. Premiera w Trzyńcu dnia 20 czerwca 1957r.

"Jadzia wdowa" - komedia muzyczna Ryszarda Ruskowskiego, w reżyserii Danuty Bańszkievicz z Gliwic. Przedpremiera w Łąkach nad Olzą.

"Tania" - Aléksieja Arbuzowa w reżyserii Franka Chmiela./Był to jego debiut reżyserski po skończeniu studiów reżyserii w Pradze/. Premiera w piątek, dnia 11 październ.1957r. w Cz. Cieszynie.

"Pani Marianka, matka pułku" - J.K.Tyla w poetyckim przekładzie Henryka Jasiełka. Premiera dnia 15 grudnia 1957r.

X Wyścig Pokoju.

Tegoroczny jubileuszowy X Wyścig Pokoju - Praga - Berlin - Warszawa odbył się na trasie długości 2 188 km /z tego na terenie CSR 722 km, NRD 733 i Polski 733 km/. Nowością w regulaminie było wprowadzenie premii górskiej na 4 etapach wyścigu. W określonym miejscu trasy pierwszy zawodnik zyskiwał 10 punktów, drugi 7 pkt, trzeci 5 pkt, czwarty 3 pkt a piąty 1 punkt. Zwycięzca trzech premii górskich zyskiwał tytuł najlepszego "górala" i specjalną nagrodę.

Wyścig rozpoczął się dnia 2 maja 1957r. - w Pradze a zakończył się dnia 15 maja 57r. - XII etapem w Warszawie. Z 84 zawodników przybyło do Warszawy 63 zawodników. Przeciętna szybkość wyścigu wynosiła 39,780 km/godz.

Indywidualnym zwycięzcą został Christow - /Bułgaria/, zespołowo zwyciężyła drużyna NRD - /na dalszych miejscach: Polska, Związek Radziecki Belgia i Szwecja/.

/67/

P r a s a i w y d a w n i c t w a =====

Przegląd prasy polskiej na Śląsku.

W roku jubileuszowym 10-lecia PZKO wychodziły na naszym terenie następujące czasopisma :

J u t r z e n k a - gazetka dla dzieci szkół ludowych, drukowana w Cz.Cieszynie w objętości 32 stron. Redaktorem był Józef Ondrusz z Darkowa.

P r a c a s z k o l n a - gazetka dla młodzieży szkół średnich /dawnych wydziałowych/, drukowana również w Cz.Cieszynie. Redaktorem był dyrektor Gustaw Przeczek z kółkiem redakcyjnym. Wychodziła raz w miesiącu.

G a z e t k a P i o n i e r a - gazetka dla młodzieży zrzeszonej w Organizacji Pionierskiej, Drukowana była w Ostrawie a wydawana przez Czechosłowacki Związek Młodzieży. W skład redakcji tegodnika wchodził Antoni Sochor i Janina Kowalska.

Z w r o t - miesięcznik poświęcony sprawom społecznym, oświatowym, kulturze i sztuce, wydawany przez ZG PZKO a drukowany w Cz.Cieszynie. Redaktorem naczelnym był poeta i pisarz Paweł - Kubisz.

G ł o s L u d u - pismo wydawane przez Okręgowy Komitet KPC w Ostrawie dla ludności polskiej na naszym terenie. Wychodził 3 razy w tygodniu /wtorek, czwartek i niedziela/.- Zespół redakcyjny składał się z 9 osób, redaktorem naczelnym był Henryk Jasiczek.

Poza tymi czasopismami drukowanymi wyłącznie w języku polskim były jeszcze czasopisma dwujęzyczne, t.zn. publikujące artykuły w języku czeskim i polskim.-

Do tej grupy należały :

P ř i n e c k ý - T r z y n i e c k i

H u t n i k - pismo przeznaczone dla pracowników huty trzynieckiej, wydawany przez kierownictwo Huty w Trzyńcu.

N o v á v e s n i c e - N o w a W i e ś - tygodnik przeznaczony dla ludności powiatu czeskocieszyńskiego, wydawany przez władze powiatowe /PRN,PK,KPC/ powiatu Czeski Cieszyn.

K a r v i n s k é n o v i n y -

- G a z e t a K a r w i ŋ s k a -

- tygodnik, jak sama nazwa wskazuje, dla ludności powiatu karwińskiego, wydawany również przez - władze powiatowe /PRN,PK,KPC/ powiatu politycznego Karwina.

Wydawnictwa:

W roku 1957 nie pojawiły się na rynku księgarskim żadne nowe pozycje w języku polskim, wydane na naszym terenie. Wyszedł jedynie:

Kalendarz Zwrotu 1958r. rocznik V -
pod redakcją Pawła Kubisza z okładką Bronisława Fierli. Kalendarium jak zawsze w opracowaniu - inż. Leopolda Wałoszka /nagłówki/ i prof. dr. Karola Kozła /tekst/. Drukowany był w Cz. Cieszynie - /Ostravské tiskárny, oddział w Cz. Cieszynie/. - Cena 11 Kčs.

Z e s t a t y s t y k i o g ó l n o -

- z w i ą z k o w e j.

=====

Praca kulturalno-oświatowa zamykała się w roku 1957 w ramach następujących liczb statystycznych:

Praca świetlicowa :	wieczorów świetlicowych dla dzieci	115
	wieczorów świetlicowych dla starszych...	374
Zespoły taneczne:	zespołów w terenie razem	33
	występów -tych zesp. zespół taneczny "Olza" występów	137
	występów tesp. tanecz. "Górnika"	32
	razem wszystkich występów zesp. tanecz.	10
		179
Zespoły teatralne:	premier sztuk całowieczorowych.....	30
	premier sztuk jednoaktowych	15

Zespoły teatralne: repryz sztuk całowie- /ciąg dalszy/	czorowych	37
	repryz jednoaktówek....	3
	ogólna ilość przed- stawień	85
	ilość czynných zespołów teatralnych	70
	ilość członków zespołów teatralnych.....	1036

Konkurs czytelniczy uczestników :	w I stopniu	206
	w II "	111
	w III "	14
	razem wszystkich uczestników	331

O g ó l n a o c e n a r o k u .

=====

Rok 1957 był ważnym rokiem w pracy związkowej, był bowiem jak już podano, rokiem jubileuszowym, rokiem dziesięciolecia pracy związkowej. Ogólno-związkowe imprezy jubileuszowe jak festiwal, wystawy dorobku dziesięciolecia i wystawa SLA, konkursy jubileuszowe udały się i były radosnym - przeglądem sił społecznych naszej rzeszy członków i sympatyków PZKO.-

Również V Jubileuszowy Zjazd Delegatów, uchwalenie nowego statutu związkowego, udzielenie po raz pierwszy odznaki "Za zasługi" świadczy o dobrej pracy związku jako całości, a tak samo pojedynczych Kół Miejscowych, zespołów i sekcji związkowych. Niemniej radosnym momentem w naszej pracy był udział naszych chórów na Festiwalu w Poznaniu, czy też pierwszy występ naszego zespołu na ekranach telewizyjnych. To wszystko przyniósł nam rok 1957 stanowiąc zarazem dobrą odskocznnię do rozmachu pracy kulturalno-oświatowej jak i organizacyjno - gospodarczej na drugie dziesięciolecie.

W Y K A Z D O K U M E N T A C J I :

 R O K 1 9 5 7 .

=====

1. Głos Ludu, nr.14 z 31.1.1957r, str.1-2
2. Głos Ludu, nr.17 z 7.2.1957r, str.1
3. Głos Ludu, nr.62 z 23.5.1957r.
4. Głos Ludu, nr.93 z 4. 8.1957r.str.4
5. Głos Ludu, nr.99 z 18.8.1957r.str.3
6. Głos Ludu, nr.117z 29.9.1957r.str.1
7. Głos Ludu, nr.79 z 2.7.57r, str.3; 81 z 7.7.57, str.4
8. Głos Ludu, nr.124 z 15.10.1957, str.1
9. Głos Ludu, nr.133 z 5.11.1957r,
10. Głos Ludu, nr.137 z 14.11.1957, str.1-3
11. Głos Ludu, nr.140 z 21.11.1957r, str.1-2
12. Zwrot 1957r, listopad, str.15
13. Głos Ludu, nr.129 z 27.10.57; 133 z 5.11.57;
Zwrot 1957r. lipiec-sierpień, str.21
14. Głos Ludu, nr.83 z 11.7.1957r.
15. Głos Ludu, nr.88 z 23.7.57r, str.1; Zwrot 1957,
- wrzesień, str.1-2, 20-22.
16. Zwrot 1957r., wrzesień, str.23
17. Głos Ludu, nr.29 z 7.3.1957, str.3
18. Głos Ludu, nr.40 z 2.4.1957, str.5
19. Głos Ludu, nr. 4 z 8.1.1957, str.3
20. Głos Ludu, nr.82 z 9.7.57, str.3; Zwrot 1957, czerwiec, str.1
21. Głos Ludu, nr.80 z 4.7.57, str.3; 84 z 14.7.57r., str.5
22. Zwrot 1957, kwiecień, str.8
23. Głos Ludu, nr.35 z 21.3.57, str.3; Zwrot 1957, maj, str.14
24. Zwrot 1957r., lipiec-sierpień, str.18
25. Głos Ludu, nr.54 z 14.7.57r, str.5; Zwrot 1957 lipiec -
sierpień, str.19
26. Głos Ludu, nr.133 z 5.11.57, str.3; 141 z 24.11.57, str.5,
-Zwrot 1957, styczeń, str.2;
-Zwrot 1957, listopad, str.15; grudzień, str.16.
27. Zwrot, listopad, str.15
28. Głos Ludu, nr.102 z 25.8.57r, str.5
29. Zwrot 1957r. czerwiec, str.13-14
30. Głos Ludu, nr.11 z 24.1.57, str.3; z 11.6.57r;
-Zwrot 1957, wrzesień, str.23
31. Głos Ludu, nr.96 z 11.8.57r, str.5; 116 z 26.9.57r.str.3;
nr.120 z 6.10.57, str.5;
-Zwrot 1957, październik, str.13-15
32. Głos Ludu, nr.61 z 21.5.1957r, str.3

33. Zwrot 1957, grudzień, str.18-19
34. Głos Ludu, nr.143 z 28.11.1957r.,str.3
35. Zwrot 1957, grudzień, str.18
36. Głos Ludu, nr.148 z 10.12.1957, str.3
37. Głos Ludu, nr. 9 z 20.1.1957, str.5
38. Zwrot 1957, luty str.14
39. Głos Ludu, nr. 48 z 21.4.1957, str.1
40. Zwrot 1957, październik, str.15
41. Głos Ludu, nr.137 z 14.11.1957r, str.4
42. Głos Ludu, nr.130 z 30.10.1957r, str.3
43. Głos Ludu, nr.120 z 6.10.1957r., str.5
44. Głos Ludu, nr. 21 z 17.2.1957r., str.5, 42 z 23.5.57, str.3; nr.131 z 31.12.57, str.4
45. Głos Ludu, nr.40 z 2.4.57r, str.5; 45 z 14.4.57, str.5
46. Głos Ludu, nr.107 z 6.9.1957, str.4
47. Głos Ludu, nr. 4 z 8.1.1957, str.3
48. Zwrot 1957r. maj, str.14
49. Głos Ludu, nr.47 z 18.4.1957, str.3
50. Głos Ludu, nr.72 z 16.6.1957, str.5; 74 z 20.6.57, str.3
51. Głos Ludu, nr.100 z 20.8.1957, str.2
52. Głos Ludu, nr.122 z 10.10.1957, str.3; nr.128 z 24.10.⁵⁷ str.3
53. Głos Ludu, nr.127 z 22.10.1957, str.3
54. Głos Ludu, nr.139 z 19.11.1957, str.3
55. Głos Ludu, nr.143 z 28.11.1957, str.3; 150 z 15.12.1957r str.5
56. Głos Ludu, nr. 18 z 10.2. 1957, str.3
57. Głos Ludu, nr. 42 z 7.4. 1957, str.5
58. Głos Ludu, nr. 39 z 31.3. 1957, str.5
59. Głos Ludu, nr.150 z 15.11.1957, str.5
60. Głos Ludu, nr. 4 z 8. 1.1957, str.3
61. Głos Ludu, nr. 74 z 20.6. 1957, str.3; 85 z 16.7.57, str.3.
nr. 95 z 8. 8. 1957, str.3.
62. Głos Ludu, nr.105 z 1. 9. 1957, str.5;
Zwrot 1957, lipiec-sierpień, str.19.
63. Zwrot 1957, październik, str.16
64. Głos Ludu, nr.18 z 10.2.1957, str.5
65. Głos Ludu, nr.107 z 5.9.1957, str.3;
Zwrot 1957, czerwiec, str.14
66. Głos Ludu, nr.59 z 16.5.1957, str.3; 61 z 24.5.57, str.3
67. Głos Ludu, nr.30 z 10.3.1957, str.6; 59 z 16.5.57, str.4;
nr.60 z 18.5.1957, str.4.
68. Głos Ludu, nr.114 z 22.9.1957, str.4.

- o - o - o - o - o -

- Rocznik "Głos Ludu 1957" znajduje się w archiwum
ZG PZKO w Cz. Cieszyńskie.